

H26-II
25.a-1.

N. S. POPOVA

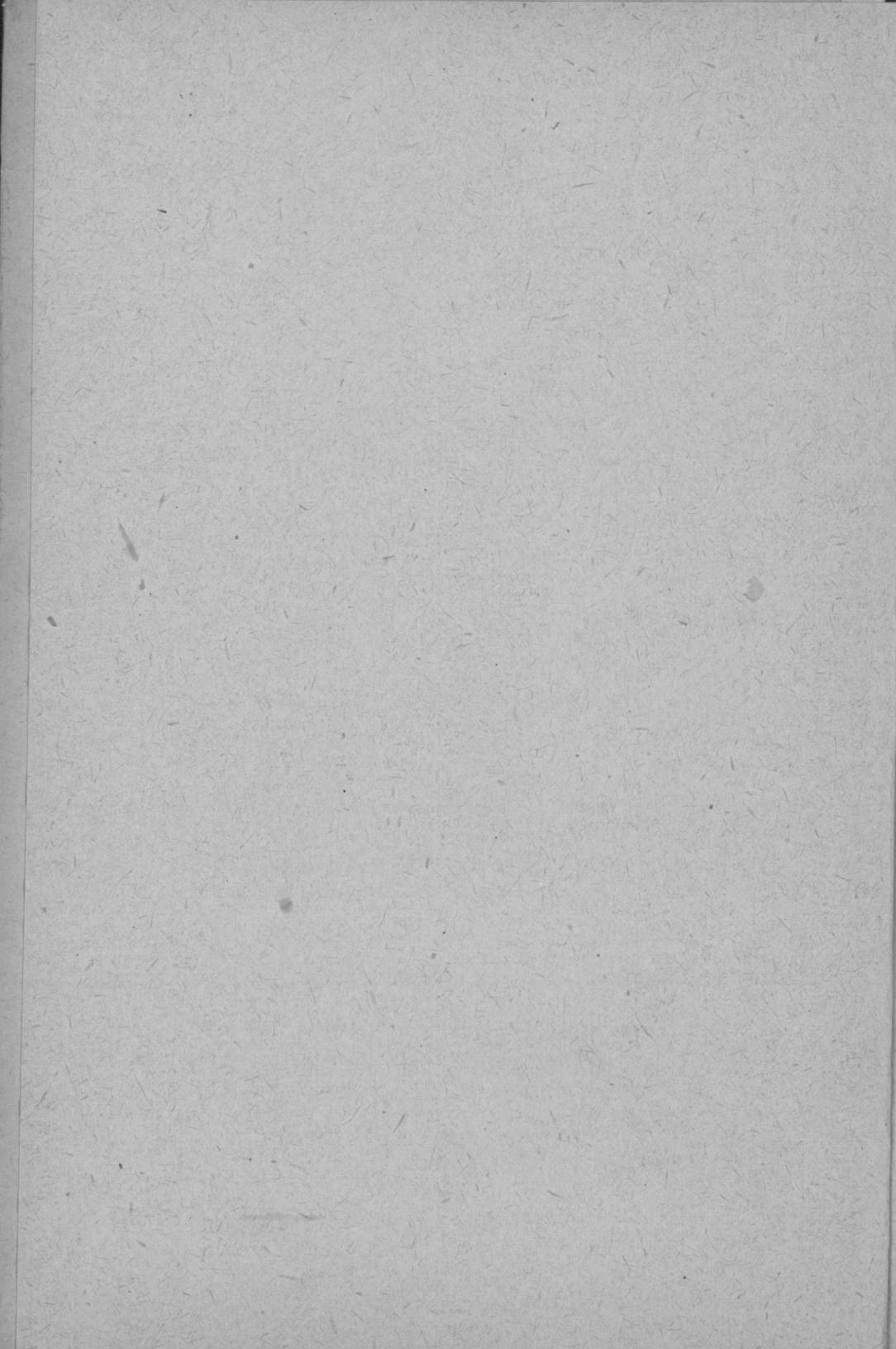
**ARIFMETICESKIJOIDEN
ZADACUIDEN I HAR'GOITUSIDEN
KERADUZ KNIG**

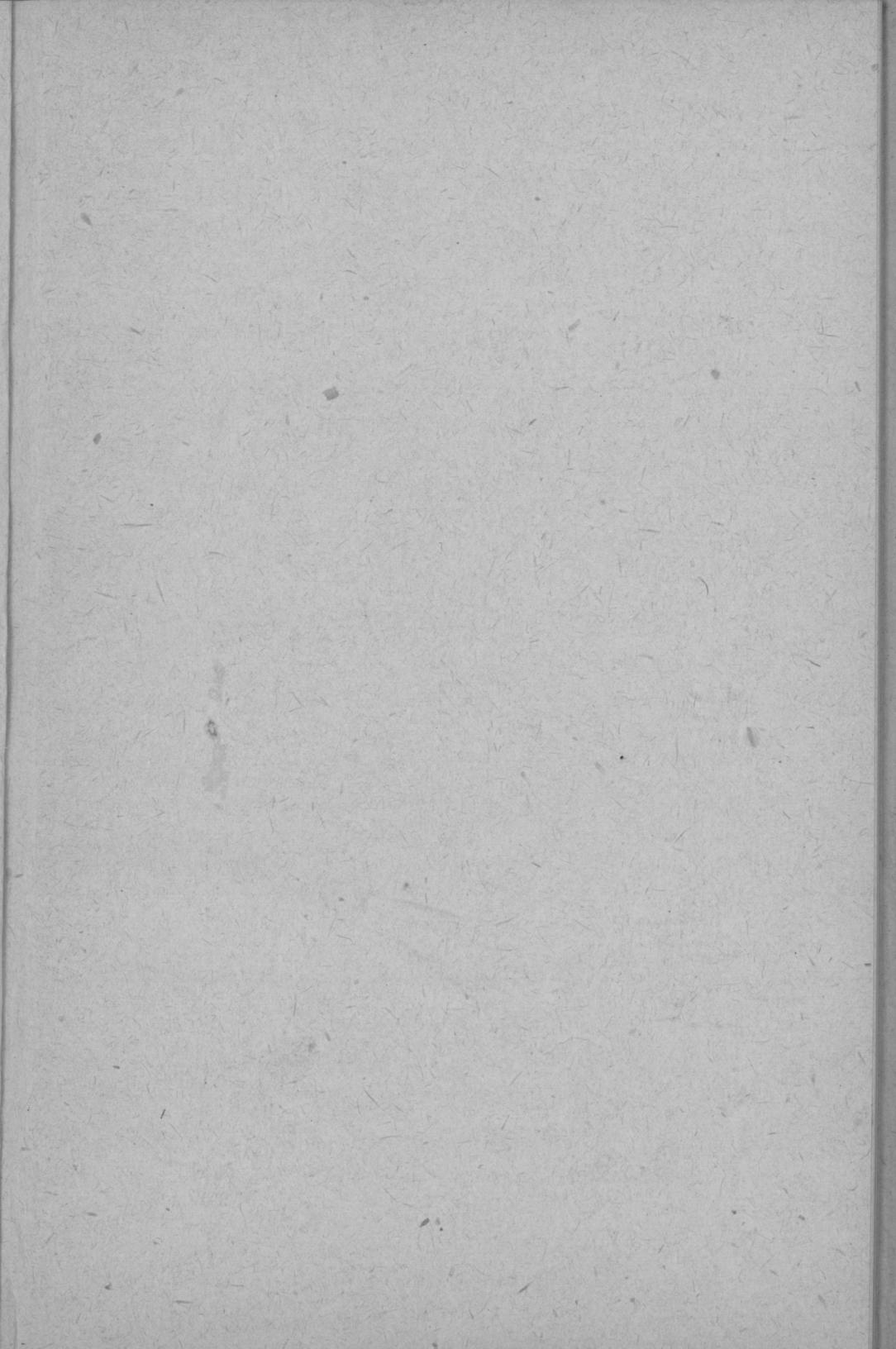
NACAL'NIJALE ŠKOLALE

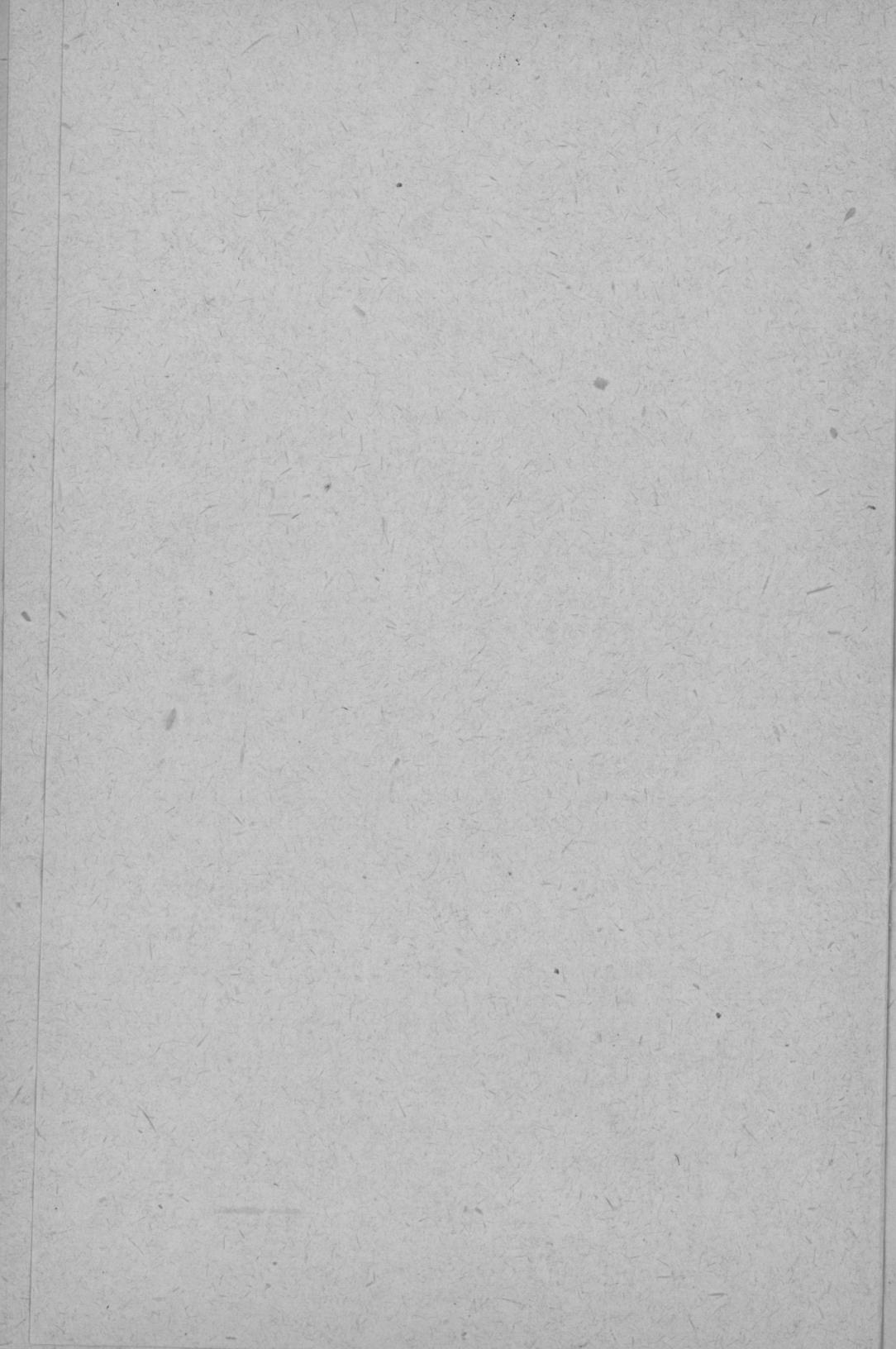
I
CAST'

UG P E D G I Z
LENINGRADSKIJ OTDELENIY · LENINGRAD · 1937

H Benck.
3-12.

N. S. POPOVA

83-1

ARIFMETICESKIJOIDEN ZADACUIDEN I HAR'GOITUSIDEN KERADUZ KNIG

EZ'MÄINE CAST'

NACAL'NIJAN ŠKOLAN 3-le KLASSALE

Vepsan kelel toine izdanij
Perevodi M. LOGINOV

Utverttyd RSFSR-n Narkomprosal

No 33.

GOSUDARSTVENNIJ
OPENDUZ-PEDAGOGICESKIJ IZDATEL'STV
LENINGRAD 1937 MOSKV

511
П-58

Н. С. ПОПОВА

СБОРНИК
АРИФМЕТИЧЕСКИХ ЗАДАЧ
И УПРАЖНЕНИЙ

ЧАСТЬ ПЕРВАЯ

ДЛЯ 3-ГО КЛАССА НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ

На вепском языке второе издание
Перевод М. ЛОГИНОВА

Утверждено Наркомпросом РСФСР

ГОСУДАРСТВЕННОЕ
УЧЕБНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
ЛЕНИНГРАД 1937 МОСКВА

EZ'MÄINE LUGO.

Lizaduz i polenduz 1000-sei kirjutamata.

1. Kezal škol oigenzi pioneeroid lagerihe: ijunäi—38 mest', ijläl—35 mest' i avgustal—32 mest'. Äjak pioneerad kezal ajelihe lagerihe?

2. Pohadas oli kuume pioneroträdad, kaikid 136 mest'. Yhtes oträdas oli 48 pioneerad, toizes — 46. Äjak pioneerad oli kuumandes oträdas?

3. Yhtel räduizelpei otiba *49 kg* kapustad, toizelpei *48 kg*, kuumandelpei *51 kg*, nelländelpei *52 kg*. Äjanik kaikid kapustad otiba nelläl rädulpei?

4. Marj sadus keraziba *92 kg* marjoid: hebocašt' *37 kg*, cigicašt' *32 kg*. Lopud marjad söstrikaine. Äjanik keraziba söstrikašt'?

5.	$41 + 28 + 19$	$85 - 29 - 35$	$37 + 48 + 63 + 52$
	$16 + 47 + 34$	$93 - 56 - 13$	$45 + 69 + 31 + 55$
	$26 + 58 + 74$	$137 - 65 - 47$	$189 - 26 - 19 - 40$
	$85 + 77 + 15$	$123 - 56 - 33$	$265 - 87 - 60 - 25$

6. Knigoile sumk stojib 3 rub. 56 kop., penal—39 kop. Äjanik stoidäs penal i sumk yhtes?

7. Bumagas maksoiba 49 kop., cernilois 55 kop., klijas 45 kop. i kistizes 19 kop. Äjanik pidiba dengoid?

8.	$25 + 29$	$69 + 75$	$150 + 99$	$190 + 69$
	$34 + 59$	$89 + 43$	$240 + 89$	$299 + 50$
	$45 + 49$	$79 + 56$	$160 + 98$	$370 + 89$
	$28 + 69$	$99 + 67$	$250 + 79$	$499 + 70$

9. Konz zavodiba opetas, škol'nikoil oli 95 zadacnikad, 38 bukvarivid i 147 toizid knigoid. Äjak kaikid knigoid oli škol'nikoil?

10. Kirjutez priborihe näht škol poluci 315 rub. Ostiba 69 rubl'hä tetratid, 56 rub. cerniloid da melad. Äjak völ jäi dengoid pidämata?

11.	$93 + 75$	$112 - 57$	$45 + 89$	$132 - 58$
	$85 + 68$	$114 - 36$	$75 + 95$	$142 - 94$
	$76 + 84$	$121 - 45$	$86 + 48$	$151 - 76$
	$87 + 96$	$243 - 69$	$97 + 64$	$234 - 87$

Kirjutez lizaduz i polenduz 1000-sei.

12. Ez'mäizes agjas ez'mäst' päatiletkad oli päästtud vodes 548 paravozad. Planadme päatiletkan lopul päästand duuzon oli lizatas 277 paravozad vodeks. Plan oli päliștet 19 paravozal. Äjanik paravozad päästiba jälg'mäizel päatiletkan vodel?

13. Ez'mäizes agjas ez'mäst' päatiletkad SSSR-as radoi 68 domnad, Anglijas — 288 domnad enamb. Päatiletkan lopul SSSR-as lizadui 34 domnad, a Anglijas poleni 300 domnad. Kus i äjadik enamb domnad radoi päatiletkan lopul?

14.	$438 + 249$	$260 + 175$	$355 + 248$	$354 - 170$	$904 - 569$
	$506 + 309$	$273 + 240$	$204 + 569$	$527 - 180$	$702 - 398$
	$864 - 436$	$352 + 163$	$197 + 309$	$737 - 364$	$400 - 205$
	$616 - 307$	$248 + 272$	$386 + 298$	$840 - 576$	$800 - 569$

15.	$138 + x = 295$	$x + 181 = 356$	$384 - x = 129$	$x - 230 = 167$
	$179 + x = 400$	$x + 206 = 463$	$402 - x = 207$	$x - 318 = 238$
	$267 + x = 520$	$x + 124 = 378$	$538 - x = 380$	$x - 442 = 365$
	$384 + x = 632$	$x + 265 = 546$	$856 - x = 475$	$x - 529 = 384$

16. Magazinas oli osttet alahaizikş sobikş 16 m 75 sm sitçad, 8 m 50 sm satinad i agj materijad pal'toks i kostymaks. Kaiked om osttet 34 m. Kuverz' materijad om osttet pal'toks i kostymaks?

17. Rabotniç osti 3 kg steraitabad muilad. Yhteles steraindale hän pidi 1 kg 150 g muilad, toizele — 750 g. Äjak muilad völ jai?

Äikerdand i jagand yks'znamcislale 1000-sei.

18. Ssipnijale punktale ez'maizel nedalil kolhozaspei toiba 3 t 135 kg rugişt' i 1 t 360 kg kagrad, toizel nedalil rugişt' toiba 4 kerdha enamban i kagrad 2 t 280 kg enamban. Äjanik kaiked jyvid toi neće kolhoz kahtes nedaliş?

19. Hyvä kolhoznik vodes tegi 225 radopeiväd, huba — 3 kerdha vähemban, a paremb udarnik — 5 kerdha enamban, mi huba kolhoznik. Äjanik radopeiväd tegi vodes udarnik?

20. Ez'mäizel vodel, konz organizuiba kolhozan, radopeiväss maksoiba 40 kop., pälici kahtes vodes — 5 kerdha enamban. Ut arvodme kolhoznik tegi 270 radopeiväd, hänen ak 3 kerdha vähemban. Mitte linneb hiden deng dohod?

21.	70·3	17·5	160·4	114·7	108·6
	60·7	29·6	180·5	126·5	107·9
	80·6	45·9	230·4	274·3	206·4
	90·8	56·7	280·3	368·2	305·3

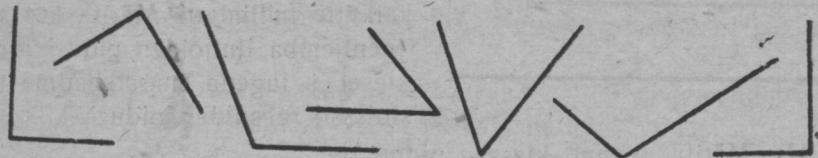
22.	360:6	426:6	510:3	728:4	200:8
	560:7	248:8	560:4	846:6	500:4
	370:5	384:6	660:5	936:4	700:4
	450:6	581:7	750:6	945:5	1000:8

23. Loudaspei, pidudel $6 m\ 5 dm$, tegiba knigoiden şkap'he 6 pal'-caşť i 2 yhtevuittuşť skamnäşt'. Kaikutceks pal'caizeks mäni $9 dm\ 5 sm$ loudoid. Mitcen agjan loudad pidiba kaikutceks skamnäizeks?

24. $8 m$ materijaspei ombeltas ekskursijaha näht şougud. 2 şouguks mäneb $1 m\ 8 sm$. Ombliba 12 şougud. Äjak völ jai materijad?

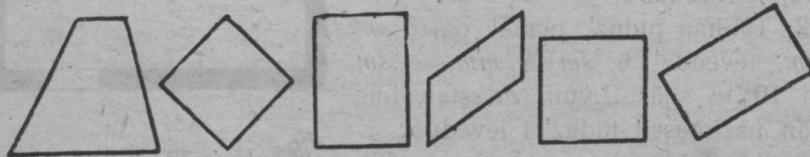
25.	1 r. 50 k.:7	2 r. 37 k.:4	3 r. 25 k.:3
	5 r. 60 k.:4	7 r. 45 k.:5	9 r. 38 k.:7
26.	6 m 4 dm:7	17 m 50 sm:3	34 km 170 m:4
	4 dm 3 sm:8	8 m 46 sm:7	23 km 130 m:6
27.	34 m 5 dm:5	2 m 32 sm:4	24 km 640 m:8
	47 dm 4 sm:6	7 m 56 sm:9	35 km 42 m:7
28.	3 kg 220 g:4	18 kg 420 g:6	9 t 140 kg:5
	2 kg 145 g:5	24 kg 368 g:8	56 t 658 kg:7

Oigedsoumnik i kvadrat.

29. Ozutada nenil figuroil keskes oiktad soumad, nygelad i ty-päkokd.

30. Jonoštada tetratihe säkijad soumad mitces putui siizundas.

31. Ozutada nenil figuroil keskes oigedsoumnikad i kvadrata. Min tähf lopuid figuroid ij sa nimeta oigedsoumnikoikş libo kvadroikş?

32. Jonoštada kvadrat, kudamen pol' om $5 sm$.

33. Jonoštada oigedsoumnik, kudamen piduz' om $7 sm$, a leveduz' $5 sm$.

34. Oigedsoumaşt' formad marjzom tarız ymbärta cokkoitajal aidal. Marjzoman piduz' om 250 m, leveduz' 155 m. Kaikutcele 5 metrale pyttas 3 siibäst. Äjak siibäst mäneb kaikhe aidha?

35. Ogorod oigedsoumaşt' formad om ymbärtud kaikiş polışpei zaboral. Ogorodan piduz' om 150 m, kaiken zaboran piduz' om 470 m. Mitte linneb ogorodan leveduz'?

36. Kaikiden oigedsoumnikan nellän poliden piduz' om 420 m. Leveduz' oigedsoumnikan linneb 90 m. Mitte linneb oigedsoumnikan piduz'?

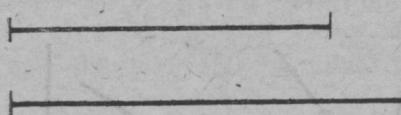
Oigedsoumaiziden figuraiden jonoštuz masstabadme.

37. Santimetrovijal lineikal märita tetratin piduz' i leveduz'. Kirjutada, äjak tegihe santimetrad i millimetrad.

38. Henota millimetroile: 3 sm; 5 sm; 2 dm; 4 dm; 9 dm; 7 dm; 1 sm 5 mm; 3 sm 8 mm; 6 sm 2 mm; 8 sm 5 mm; 2 dm 3 sm; 3 dm 7 sm; 5 dm 4 sm; 7 dm 2 sm; 4 dm 5 mm.

39. Käta jaredembihe märoihe: 20 mm; 40 mm; 55 mm; 65 mm; 150 mm; 230 mm; 340 mm; 560 mm; 720 mm; 480 mm; 610 mm; 930 mm; 890 mm.

40. Jonoštesel om ozutet rel'soiden piduz'; 1 sm ottud 2 m sijas.

Äjanik deçimetrad ozutab jonoštesel kaikutte millimetri? Märita kut sab tocnijemba linijoiden piduz' jonoštesel i lugeda masstabadme nastojaşşij rel'soiden piduz'.

41. Märita planal klassan piduz' i leveduz'. Lyuta hänen nastojaşşij piduz' i leveduz'; 1 sm otta 2 m sijas.

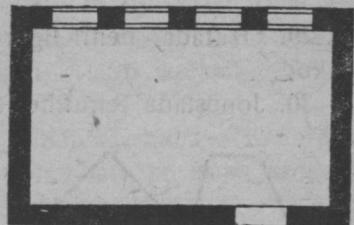
Lyuta masstabadme nastojaşşij iknan i verejan leveduz'.

42. Tanhan piduz' planal om 8 sm 6 mm, leveduz' 6 sm 4 mm; 1 sm ottud 10 m sijas. Lyuta masstabadme tanhan nastojaşşij piduz' i leveduz'.

43. Sportploşsatkan piduz' om 96 m, leveduz' 72 m. Planal om 1 sm ottud 10 m sijas. Mittuşt' pidut linneb kudamgi ploşsatkan pol' planal?

44. Nastojaşşij ogorodan piduz' om 30 m, planal — 6 sm. Mittuşt' masstabadme om tehtud ogorodan plan?

45. Plodovij sad om oigedsoumaşt' formad, piduz' hänen linneb 86 m, leveduz' 48 m. Jonoštada hänen plan, otta 10 m sijas 1 sm.

46. Kvadratnijan ma ucastkan pol', kudam zanimaib ploşşadin 1 a, ruunäise 10 m. Jonoştada neçen ucastkan plan, otta 10 m sijas 1 sm.

47. Kvadratnijan ma ucastkan pol', kudam zanimaib ploşşadin 1 ga, ruunäise 100 m. Jonoştada neçen ucastkan plan, otta 10 m sijas 1 sm.

Äikerdand i jagand 1000-sei 10-le i kruglijioile kymenikoile.

48. 4 rädulpei otiba 180 kg kapustad. Äjanik kilogrammad kapustad voib otta 10 ningomal rädulpei?

49. Stolovijas 10 peiväs. pidiba 240 kg kartohkoid, 170 kg kapustad i 120 kg toizid ovoşsoid. Äjak ovoşsoid läksli kaikutceks peiväks?

50.	15·10	56·10	40:10	350:10	200:10
	17·10	75·10	80:10	480:10	300:10
	30·10	97·10	100:10	540:10	600:10
	40·10	100·10	120:10	760:10	1000:10

51. Tramvainij belet stojib 15 kop. Tarbiz ostta beletoid 30 ekskursantale. Äjanik zdacad 5 rubläspei polucib ekskursijan rükovoditel'?

52. Kaikutte rubl', pandud sberkassaha, pälici vodes andab 3 kop. dohodad. Äjanik dohodad todas 90 rub. pälici 3 vodes?

53.	4·40	15·20	23·20	24·30	18·50	20·20
	6·70	17·30	27·20	26·30	22·40	30·30
	8·60	16·40	29·20	28·30	33·30	40·20
	9·80	19·50	36·20	25·40	35·20	20·50
54.	240:20	360:30	480:40	560:80	600:20	200:40
	260:20	390:30	630:30	640:80	800:20	300:50
	440:20	420:20	460:20	720:80	800:40	400:80
	620:20	450:30	960:30	810:90	900:30	300:60

Äikerdand i jagand 1000-sei kaks'znamcisiale.

I.

55. Şkol'nik FZU iceze rados kuks polucei 36 rub. Longihe i tramvainijohe beletoihe otiba 148 rub. 80 kop. vodeks. Äjak hänele vodeks jai dengoid toizihe roshodoihe?

56. Kuumandes klassas om 35 škol'nikad. Kaikutte hiišpei aندoi zaimha 25 kop. Nelländes klassas lapsed keraziba 2 rublăd 85 ko-
pikad enamban. Äjanik dengoid keraziba nelländes klassas?

57.	11·12	18·22	13·25	23·31	32·21	52·11
	12·13	17·25	24·17	25·34	33·22	56·13
	14·15	16·32	27·23	26·25	41·17	63·12
	15·16	19·34	29·25	28·23	54·15	68·14

58. Kaikutces prostan telegramman vaihes makstas 20 kop. Telegramman andandas maks — 40 kop. Äjanik stojib telegramm 15 vaihespe?

59. Kaikutces srocnijan telegramman vaihes gosudarstvennijad ucrezdenijad makstas 45 kop. Telegramman andandas maks — 40 kop. Äjanik stojib telegramm 18 vaihespe?

II.

60. Parahod proidyi 378 km, tegi 18 km casus. Toine parahod sidzo aigas proidyi 420 km. Mitcel hodul mäni toine parahod?

61. Yhtele kilometrale hodud paravoz puutab 15 kg kivi hilt'. Kaften stančijan keskustal mašinist-udarnik pol'ti 432 kg kivi hilt', tegi ekonomijad 108 kg. Äjanik kg kivi hilt' hän jatatoiti kaikutcel kilometral?

62.	220:11	510:17	700:14	420:21	720:24
	360:12	540:18	640:16	480:24	840:21
	480:16	600:15	720:18	560:28	960:32
	560:14	720:12	840:12	630:21	980:49

63.	264:12	576:18	672:16	441:21	768:24
	368:16	630:15	756:18	480:15	882:21
	588:14	732:12	852:12	483:23	992:32
	544:17	742:14	651:21	588:28	966:46

64. Yhteks kol'çäks mäneb 4 sm 6 mm vanuimt'. Vanuim' agjas tegiba 18 kol'çäd i völ-jäi 15 sm. Äjak oli vanuimt'?

65. Vanuim agjaspei, pidudel 90 sm, läksi 12 yhtevuittuşt' otvörtkad. Sid völ tegiba 5 mugost'zo otvörtkad. Äjanik pidiba kaiked vanuimt'?

66.	3 sm 6 mm:14	2 sm 4 mm:16	4 sm 3 mm:10
	6 sm 8 mm:12	4 sm 7 mm:14	3 sm 2 mm:30
	18 sm 2 mm:13	35 sm 7 mm:17	55 sm:10
	37 sm 5 mm:15	57 sm 6 mm:18	51 sm:30

Jagand 1000-sei kol'mznamcislale.

67. Yhteles opitnijale ucastkale semenziba 225 kg henoid semnid, toizele ucastkale semenziba 125 kg jaredid semnid. Ez'mäizes ucastkaspei keraziba 900 kg , toizespei — 1000 kg . Äihäk kerdha enamban keraziba, mi semenziba, kaikutces neçid ucastkaspei?

68. Vezi melliç casus {jouhob 516 kg jyvid. Yks' kivi jouhob 144 kg , lopud — 124 kilogrammoin . Äjak kaikid kivid om melliças?

69. 2 voden 3 kun aigas rabocij kaikutcel kul panel' sberkassaha 25 rublin . Toine rabocij panel' 5 kud 45 rublin . Kudamel rabocijal i äihäk kerdha om enamb sberkassas dengoid?

70.	$400 : 100$	$480 : 120$	$600 : 150$	$720 : 240$
	$600 : 200$	$520 : 130$	$640 : 160$	$840 : 120$
	$900 : 300$	$540 : 180$	$720 : 120$	$840 : 140$
	$800 : 200$	$560 : 140$	$720 : 180$	$960 : 160$
71.	$336 : 112$	$369 : 123$	$868 : 124$	$630 : 126$
	$452 : 113$	$504 : 126$	$750 : 125$	$640 : 128$
	$575 : 115$	$768 : 128$	$635 : 127$	$650 : 325$
	$464 : 116$	$645 : 129$	$903 : 129$	$1000 : 125$

72. 100 kg linneb 1 f . Äjak çentnerad om 1 t ?

73. Lidnha toiba 495 f kartohkoid 165 f kaikutces vagonas. Sid völ toiba 330 f . Äjak vagonad kartohkoid toiba lidnha?

Zadacud kaikile deistvijoile 1000-sei.

74. Kolhozas yhtel pyudolpei keraziba $152 \text{ t} 8 \text{ f}$ rugišt', toizel pyudolpei keraziba $85 \text{ t} 5 \text{ f}$ enamban. Keratud rugihespei paniba $45 \text{ t} 5 \text{ f}$ semnikş, $65 \text{ t} 6 \text{ f}$ andoiba gosudarstvale. Lopun rugihen jagoiba radopeividme. Äjanik rugišt' jagoiba radopeividme?

75. Kolhoz osti 240 rublás tapand maşinan. Kuumançen neçidä arvod hän maksoi maşinan osttes, 75 rub. maksoi pälici poles kus, lopud dengad — pälici kus. Äjanik dengoid kolhoz vii pälici kus?

76. Tapand maşin hebon vägel 4 casus tapab 560 kg jyvid, elektriceskijal tapand maşinal tapab 700 kg poles casus. Äihäk kerdha hotkemba tapab elektriceskij maşin, mi maşin hebon vägel?

77. 5 ga-pei jedinolicnik kerazi $40 \text{ f} 80 \text{ kg}$ rugišt', kolhozas 76 ga-pei keraziba 836 f . Äjadık tobjem burozai om 1 ga-pei kolhozal, mi jedinolicnikal?

78. 10 t torhes hiinäspei tegese 25 f kuivad hiinäd. Yhteles nityle tegiba 120 t torest hiinäd, toizele nityle 230 t . Äjak kuivad hiinäd tegese neçid torhes hiinäspei?

79. Kuni ij paneltud maha himiceskijoid udobrenijoid, ka kolhoz 18 ga ploşşadişpei otel' urozajan 630 f kleverad. Jäl'ges udobrenijan panendad sidzo ploşşadişpei otiba 738 f. Äjadık tobjeni 1 ga-pei kleveran urozai?

80. Sovhozas opitnijal ucastkalpei keraziba 984 kg pyuvaz kuidud 328 kilogrammoin gehtaraspesi. Ningomalzo ucastkalpei jedinolicnik kerazi 645 kg. Äjadık suremb pyuvhan urozai 1 ga sovhozas, mi jedinolicnikal?

81. Semendusespei jaredal semnel 1 ga-pei lähteb 16 f nizud, semendusespei kesk' semnel—12 f, henol semnel—8 f. Kesk' semnil om semetud 36 ga, henol semnel—24 ga. Äjak gektarad tariz semeta jaredal semnel, miše sada mugooitezo urozai kut i nenis ucastkoişpei?

82. Urozajan keraduz aigal 1 brigad tapjid 3 peiväs tapoi 29 t 4 f jyvid, toine 5 peiväs tapoi—44 t 5 f. Äjadık enamban jyvid tapoi peiväks ez'mäine brigad, mi toine?

83. Kolhoznijaha klubha näht zakaziba 352 rub. mebelid, vipišiba 65 rub. gazetoid i ostiba knigoid. Kaiked pidiba 492 rub. Äjanik ostiba knigoid, jesliku lugeda, miše kaikutced 25 knigad stoidäs 15 rub.?

84. Kahtes knig şkapiş om 270 knigad. Yhtes şkapiş om 30 knigad enamb, mi toizes. Äjak knigad om kudamesgi şkapiş?

85. Knig om kal'hemb korockad 95 kop., a korockanke hän stojib 1 rub. 25 kop. Äjanik stoidäs erizi knig i korock?

86. Kolhoznijaha stolovijaha näht ostiba 10 rub. 30 kop. vedele bakan i dyzinan kruşkoid. Bak om 5 rub. 50 kop. kal'hemb kaikid kruşkoid. Äjanik stojib kudamgi kruş?

87. Medenke bank vedab 500 g. Mezi vedab 160 g enamban, mi bank. Äjanik vedetas erizi mezi i bank?

Numeraçij 1 000 000-sei.

I.

88. Äjak millimetrad 1 sm? 1 dm? 1 m?

89. Äjak millimetrad 10 m? 100 m? 1 km?

90. Lugeda yks'nikoin kymnehesesi; kymnin sadahasei; sadoin tuhazesei; tuhin kymnehe tuhazesei; kymnin tuhin sadaha tuhazesei; sadoin tuhin millionahasei.

91. Äjak metrad 1 km? Äjak kerdad tuha millimetrad linneb yhtes millionas millimetroiš?

Äjak kerdad millionas om 10 tuhad? 100 tuhad?

92. Sanuda toizin: 3 kymned tuhad; 5 kymned tuhad.

93. Sanuda toizin: 6 sadad tuhad 8 kymned tuhad 4 tuhad; 9 sadad tuhad 5 kymned tuhad; 7 sadad tuhad 8 tuhad; 6 kymned tuhad 3 tuhad.

94. Risuida tetratihe ningoi lugend tablıç. Lugeda ozutet hänel cislad, kirjutada hiid tablıçata.

95. Kirjutada tetratihe lugend tablıçale i lugeda ningomad cislad: 3 sadad tuhad 5 kymned tuhad 7 tuhad; 2 sadad tuhad 8 kymned tuhad; 2 sadad tuhad 8 tuhad; 6 sadad tuhad 4 kymned tuhad 9 tuhad. Kirjutada nene cislad tablıçata. Panda hiid cotıl.

Millionad	Sedad tuhid	Kymentkad tuhid	Tuhad	Sedad	Kymentkad	Yks'nikad
1	6 5 4 7	3 8	6 5			

96. Kirjutada çifroil: viz sadad tuhad; vizkyme tuhad; viz sadad kaks'kyme tuhad; viz sadad kaks'kyme siicime tuhad; viz sadad siicime tuhad. Panda nene cislad cotıl.

97. Lugeda: 4000; 24 000; 245 000; 80 000; 380 000; 400 000; 250 000; 206 000.

98. Lugeda tuhil: 2000-pei 10 000-sei; 90 000-pei 100 000-sei; 980 000-pei 1 000 000-sei.

II.

99. Kirjutada lugend tablıçale i lugeda ningomad cislad: 1 tuha 6 sadad 8 kymned 4 yks'nikad; 2 tuhad 5 sadad 8 kymned; 1 tuha 7 kumned 3 yks'nikad; 2 tuhad 8 sadad; 2 tuhad 8 kymned; 2 tuhad 8 yks'nikad. Kirjutada nene cislad tablıçata. Panda hiid cotıl.

100. Kirjutada çifroil: kuume tuhad kaks' sadad kuz'kyme nell'; kuume tuhad kaks' sadad kuz'kyme; kuume tuhad kuz'kyme nell'; kuume tuhad kaks' sadad nell'; kuume tuhad nell'; kuume tuhad kaks' sadad; kuume tuhad kuz'kyme. Panda nene cislad cotıl.

101. Lugeda: 6000; 6300; 6370; 6070; 6375; 6305; 6075; 6004; 5400; 5040; 5004. Panda nene cislad cotıl.

102. Nimeta cisl, kudam om yhted yks'nikad penemb, mi kaikutte anttud cisloispei: 1000; 2000; 3500; 7000; 4020; 4200.

103. Kaikutcele tagemba anttud cislale lizata yksin 5 yks'nikad: 995; 1095; 3995; 6095.

104. Kaikutes tagemba anttud cislasppei poleta yksin 5 yks'nikad 1304; 2404; 5004; 8004.

III.

105. Lugeda lugend tablıçal ozutet cislad. Kirjutada hiid tablıçata.

106. Kirjutada çifroil: kaks'kyme viz tuhad kahesa sadad nel'kyme kuume; kuume tuhad kahesa sadad kahesa; sada kuz'kyme kuume

Millionad	Sedad tuhid	Kymenikad tuhid	Tuhad	Sedad	Kymenikad	Yks'nikad
		5 3 6 4 5 3 2 6 1	4 5 7 2 7 9 1 8	3 2 8 8 7 6 9 3	2 8 4 4 1 6 9 7	7 3 1 4 5 2
1	4					

tuhad kaks' sadad siicimekyme yhesa; kuz' sadad nel'kyme kaks' tuhad nell' sadad; kahesa sadad fiell' tuhad vizkyme; kuume sadad siicime tuhad kahesa; kaks' sadad nel'kyme tuhad kuume sadad; siicime sadad kuumekyme tuhad viztoşt-kyme. Panda nene cislad cotil.

107. Lugeda: 26 800; 37 050; 40 607; 50 008; 126 703; 230 860; 400 070;

508 004; 800 009; 1 000 000. Panda nene cislad cotil.

108. Nimeta cisł, kudam om yhted yks'nikad penemb, mi kaikutte tagemba anttud cisloispei: 10 000; 26 000; 30 900; 74 000; 100 000; 270 000; 408 000; 900 000; 1 000 000.

109. Nenile cisloile lizata yksin yks'nikoin 6 yks'nikad: 994; 1994; 29 994; 99 994; 199 994; 999 994.

110. Neniş cisloispei poleta yksin yks'nikoin 4 yks'nikad: 40 803; 10 003; 37 003; 200 003; 100 003; 590 003.

111. Äjak yks'nikad, kymned, sadad, tuhad, kymned tuhad linneb nenisi cislois: 52 672; 37 608; 42 064; 70 860; 63 005; 60 087; 40 509?

112. Äjak yks'nikad, kymned, sadad, tuhad, kymned tuhad, sadad tuhad linneb nenisi cislois: 128 567; 207 309; 456 800; 285 007; 309 854; 800 062.

113. Jagada nene cislad kymnile tuhile, tuhile, sadoile, kymnile i yks'nikoile: 32 567; 28 564; 39 804; 40 569; 70 800; 20 930; 67 080.

114. Jagada sadoile tuhile, kymnile tuhile, tuhile, sadoile, kymnile i yks'nikoile nene cislad: 145 789; 320 673; 280 456; 607 804; 405 007; 870 035.

115. Henota metroile: 2 km 720 m; 3 km 60 m; 4 km 85 m; 25 km 650 m; 30 km 800 m; 70 km 95 m.

116. Käta kilometroihe: 1860 m; 2700 m; 32 650 m; 20 860 m 25 080 m; 40 064 m.

117. Henota grammioile: 1 kg 520 g; 20 kg 600 g; 3 kg 80 g
1 kg 45 g; 17 kg 500 g; 28 kg 750 g; 30 kg 900 g.

118. Käta kilogrammoihе: 3645 g; 2760 g; 2803 g; 52 000 g;
20 860 g; 350 070 g; 74 065 g.

119. Henota kilogrammoile: 3 t 256 kg; 7 t 804 kg; 9 t 80 kg;
10 t 150 kg; 12 t 60 kg; 20 t 810 kg; 13 t 64 kg.

120. Käta tonnihe: 2654 kg; 7506 kg; 8400 kg; 15 802 kg; 20 650 kg;
35 040 kg; 50 000 kg.

121. Äjak linnеб nenіş cislois kaiked sadoid tuhid, kaiked kymnid
tuhid, kaiked tuhid, kaiked sadoid, kaiked kymnid: 28 375; 36 840;
48 050; 60 830; 29 605; 40 570; 175 842; 208 406; 360 720?

Äiznamcisloiden lizaduz.

122. Moskvaha oktäbril toiba 5123 t kartohkoid, nojabril—1312 t
enamban, mi oktäbril, i dekabril—314 t enamban, mi nojabril. Äjanik
kartohkoid toiba dekabril?

123.	3412 + 5264	21 513 + 4274	5223 + 13 542
	4126 + 3851	14 225 + 3352	3415 + 24 173
	5107 + 2842	23 400 + 2399	5300 + 13 475
	6238 + 3510	10 809 + 7060	4009 + 24 890

124. Sil vodel, kudamel organizuihez kolhoz, hänen dohod oli
11 207 rub. Pälici vodes lizadui dohod 1208 rubläle, völ pälici vo-
des—völ 2109 rubläle. Mitte kolhozas oli dohod pälici kahtes vodes
jäl'ghe hänen organizuindad?

125. Ssipnijal punktal peiväs primiba 8576 ₣ ozrad, rugišt'—974 ₣
enamban, mi ozrad, a kagrad—395 ₣ enamban, mi rugišt'. Äjanik
primiba kaiked jyvid peiväs ssipnijal punktal?

126.	1309 + 3406	13247 + 4508	4213 + 3569
	5308 + 2465	24804 + 3179	2726 + 3264
	1247 + 5408	33646 + 3207	5138 + 2456
	12405 + 23217	43508 + 5265	34 643 + 4248

127.	2048 + 7091	4916 + 1562	1917 + 2968
	6083 + 1546	4835 + 2764	3726 + 4815
	4282 + 3056	6953 + 1726	4635 + 3729
	51346 + 6492	46851 + 1528	5819 + 2637

128. Lizata kirjutesel i cotil:

27 397 + 52 436	5276 + 3487	173 496 + 2 859
45 279 + 23 469	6789 + 5678	267 879 + 13 867
17 348 + 41 562	8475 + 4966	508 487 + 26 798
51 381 + 24 089	7568 + 6798	659 378 + 48 687

129. Revolyçijahasei Rossijas oli 58 500 km roudted. Ez'mäisen päatiletkan ez'mäizes agjas SSSR-as hiid oli jo 18 400 km enamb. Päatiletkan lopuks tegiba völ 9300 km. Äjak km roudted oli SSSR-as ez'mäisen päatiletkan lopul?

130. Vsesojuznijal pioneroiden slötal oli 2595 niicukäizid, prihäizid oli 1548 mest' enamb. Äjak kaiked pioneroid oli slötal?

131. Kirjutada neče scot tetratihe. Lageda i kirjutada äjak linneb kaiked:

Scot

Pästtud masterskijan täht

Predmetoiden nimeduz	Äjak	Arv		Summ	
		Rub.	Kop.	Rub.	Kop.
1. Pilad	2 št.	3	45		
2. Stameskad	4 "	1	22		
3. Kirvhed	2 "	4	75		
4. Malatad	2 "	2	85		
5. Naglad	5 kg	1	88		
6. Vanuim	5 "	3	13		
Kaiked					

132. Rešaida nene primerad i prover'dä hiid.

$$\begin{array}{rcc}
 1253 & 11\ 375 & 126\ 786 \\
 2567 & 23\ 127 & 30\ 075 \\
 +3259 & +11\ 786 & +\ 3715 \\
 725 & 20\ 332 & 35\ 607
 \end{array} \quad \begin{array}{r}
 42\ 756 \\
 2\ 057 \\
 +127\ 306 \\
 9\ 562
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rrrr}
 133. & 315 r. 56 k. & 52 m 70 sm & 21 km 300 m \\
 & +1208 r. 99 k. & + 43 m 90 sm & +75 km 900 m \\
 & 905 r. 5 k. & 120 m 75 sm & 80 km 200 m
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rrrr}
 134. & 52 kg 350 g & 5 t 129 kg & 17 c 15 kg \\
 & +79 kg 500 g & +3 t 245 kg & +25 c 35 kg \\
 & 91 kg 250 g & 10 t 752 kg & 13 c 50 kg
 \end{array}$$

Äiznamcisloiden polenduz.

135. Ez'mäisen päatiletkan ez'mäizes agjas raionas oli 3325 şkolnikad prihäizid i 3112 niicukaşt'. Sidzo raionas päatiletkan lopul şkolnikojd oli jo 9859 mest'. Äjak päatiletkan lopuks lizadui şkol'nikoid?

136.	6 843 — 3622	24 230 — 13 110	28 403 — 17 402
	7 985 — 4582	18 406 — 5 203	39 062 — 6 042
	15 674 — 3651	37 058 — 15 036	70 486 — 20 383
	24 656 — 4234	50 674 — 20 534	82 570 — 62 430

137. 6 peiväl martad 1933 v. SSSR-as sulaziba 17 100 t cugunad i 1200 t vähemban stalid. Äjanik kaiked tonnad metallad sulaziba neçil peiväl?

138. Ez'mäizen päiletikan ez'mäizes agjas SSSR-as oli 18 700 avtomobilid i 34 300 traktorad. Päiletikan lopul traktoroid oli 175 000, a avtomobilid 70 000. Äjak oli päästtud traktoroid i avtomobilid päiletikan aigan?

139.	3647 — 1328	5743 — 3563	12 341 — 1202
	5283 — 3156	6924 — 2482	28 765 — 6309
	2384 — 1265	4386 — 1754	16 628 — 5076
	8593 — 5248	6279 — 2843	35 479 — 10 854

140.	16 584 — 4867	6821 — 4356	62 231 — 3549
	52 738 — 3295	7238 — 5672	82 122 — 17 637
	268 291 — 5367	45 722 — 3645	352 435 — 24 789
	154 316 — 7085	61 318 — 7542	423 536 — 74 837

141. Moskovskijas oblastiš ez'mäizen päiletkan lopul oli 733 000 clenad SVB, Leningradskijas oblastiš 263 000 clenad vähemb. Äjak clenad oli nenis oblastiš kaiked?

142. 1928 v. SSSR-as oli päästtud 95 630 nومerad gazetoid da zurnaloid „Bezboznik“. 1931 v. oli päästtud 437 500 nومerad gazetoid i 199 500 zurnalad. Äjalek lizadui gazetoiden päästand?

143.	4600 — 1307	16 500 — 4307	23 000 — 2007
	5800 — 2608	28 400 — 7208	34 000 — 3008
	8502 — 5306	76 008 — 4095	70 008 — 40 073
	9401 — 6209	87 007 — 5063	80 007 — 50 065

144. Poleta kirjutesel i cotil:

37 002 — 15 087	40 000 — 7654	300 001 — 125 789
65 004 — 24 375	50 004 — 6945	500 003 — 238 496
80 006 — 57 642	170 000 — 48 263	800 002 — 568 948
190 005 — 64 723	240 006 — 12 689	1 000 000 — 999 999

145.	37 900 + x = 108 360	67 543 — x = 20 974
	120 873 + x = 207 009	278 400 — x = 165 803
	x + 65 432 = 90 846	x — 58 320 = 97 654
	x + 27 008 = 170 649	x — 350 045 = 165 700

146. Lageda tablic. Lyuta 1 peiväle oktäbrid janduz. Otvet prover'da lizadusel i polendusel.

Otcot produktoiden roshodoihe polin sentäbr' kul.

	Lihä kg	Jouh kg	Surin kg	Vol kg	Kartoh-kad kg	Kapust kg	Maid l	Luk kg
Postupi	3210	2560	4320	1276	8054	7115	1127	310
Roshodoitud	2990	2296	3548	988	7680	6508	948	295
Janduz 1 oktäbrile								

147. Rešaida nene primerad. Tehta proverind.

32 005 — 1453	34 123 — 7502	134 270 — 15 058
75 007 — 4378	165 242 — 46 405	253 006 — 48 124
86 006 — 15 679	235 421 — 70 054	405 207 — 80 309
78 001 — 27 007	243 500 — 45 076	280 064 — 176 987

148. 1000 r. 15 k. 159 m 50 sm 70 km 300 m
— 873 r. 90 k. — 40 m 30 sm — 19 km 700 m

149. 153 kg 15 t 25 c
— 79 kg 150 g — 7 t 250 kg — 15 c 30 kg

150. Postroikale toiba tösiende kaks' barkad. Yhtel barkal oli 4065 tösad, toizel — 4575. Äjanik kaiked tösid toiba postroikale?

Rešaida zadac. Otvetadme i kaikuttuşt' anttud cisladme tehta polendusele zadacud.

151. Oktäbr' kul zavod pidi 8570 kubometrad hougod, nojabr' kul — 790 kubometrad enamban. Äjanik hougod zavod pidi nojabr' kul?

Rešaida zadac. Otvetadme i kaikuttuşt' anttud cisladme tehta polendusele zadac.

TOINE LUGO.

Kirjutamata äikerdand i jagand.

152. Stolovijaha toiba 250 kg sur'mäd. Kaikuizel peiväl pidiba 36 kg. Äjak sur'mäd jai pälici 5 peiväs?

153. 3 t svöklaspei tegese 210 kg saharad. Äjak saharad tegese 5 t-peip?

154. Rosadnikaspei otiba 450 penzhaşt' taimnid. 5 rädule ištutiba 76 penzhaizin. Äjak völ jai taimnid?

155.	28·5	16·5	27·5	43·5	36·5	91·5
	72·5	34·5	75·5	19·5	42·5	87·5
	54·5	48·5	68·5	26·5	84·5	73·5

156. Magazinaha toiba 720 rubl'hä materijad 5-n rub. metras. 87 m myiba. Äjak metrad materijad jai völ mömäta?

157. 5 havadod jouhod vedetas 240 kg, a havad kartohkoid vedab 65 kg. Mitte havad vedab enamban i äjadik?

158. Kalanikoiden artel' sai 980 ₪ kalad. Videnden castin neçidä kalad oigenziba vereselaz, a lopun solziba. Äjanik solziba kalad?

159. Passazirskij pojezd 5 casus proidyi 240 km. Skorij pojezd casus proidyb 60 km. Äjanik kilometrad enamban casus proidyb skorij pojezd, mi passazirskij?

160.	750:5	960:5	270:5	630:5	740:5	560:5
	420:5	780:5	390:5	890:5	960:5	730:5
	280:5	830:5	170:5	460:5	810:5	920:5

161. Meç capjiden artel' peiväs pili 370 pedajad, a koi-vuid 5 kerdha vähemban. Äjanik kaiked puid piliba meçan capjad peiväs?

162. 5 kg torfad anttas severdan lämmäd, min anttas 2 kg kivi hilt'. Äjak tarbiz otta kivi hilt', miše zamendä 270 kg torfad?

Äiznamcisloiden äikerdand i jagand yks'znamcisiale.

I.

163. Yks' meç capjiden artel' şestidnevkas tehli 425-n parzin. Toine artel' şestidnevkas tehli 121 part enamban, mi ez'mäine. Ajadik enamban parzid tehli toine artel' kus aigad, mi ez'mäine?

164.	2142·2	2429·2	1482·2	2641·3	3647·4
	2324·2	3327·2	3273·2	1832·3	1896·4
	3212·2	4236·2	4132·2	2742·3	1739·4
	4232·2	4248·2	2236·2	3512·3	1764·4

165.	2657·5	3729·7	8634·7	23 653·4	148 533·2
	2948·5	6943·8	8297·9	28 187·5	285 697·3
	1384·6	7638·8	7638·9	46 318·7	128 394·3
	3973·6	9476·8	2876·9	63 584·9	119 993·5

166. 212 ostjad ostiba magazinas 8 kilogrammoin kartohkoid i 6 kg brykväd. Äjak kaiked ovoşşoid om mödüd?

167. Magazinas oli 685 m materijad 9 rub. metras i 535 m 7 rub. metras. Äjanik stoji kaik neçe materij?

168.	2.2849	3.2637	4.2946	6.2839	8.7426	6.12 356
	2.2984	3.2889	4.3789	6.9364	8.9346	7.11 545
	2.3586	3.3665	5.2657	7.4827	9.8635	8.15 342
	2.4657	3.4827	5.7423	7.6384	9.6947	9.21 243

169. Zavod yhtes küs pidi 1260 t neftid i 9 kerdha enamban kivi hilt'. 1 t heftid zamenib 7 kubometrad hougod, 1 t kivi hilt'—5 kubometrad. Äjak hougod tariz oliz zavodale neftin i kivi hilen sijas?

II.

170. 9 vagonas om 2988 havadod saharad, kaikutces vagonas yhteverzin. 5 vagonad mäni magazinoihe, lopun saharan poluciba stolovijad. Äjanik havadod saharad poluciba stolovijad?

171. 5 brigadad meçan capjid piliba 27 936 pud. Kaks' udarnijad brigadad tegiba severdanzo, min kuume ij udarnijad. Äjadık enamban puid pili kaikutte udarnij brigad, mi ij udarnij?

172.	6480:2	2760:4	4760:7	7840:8	9720:3	2692:4
	2640:2	3960:6	2880:8	4860:9	1485:3	3775:5
	3930:3	5110:5	5840:8	2880:9	2268:3	4360:5
	3630:3	5110:7	7760:8	5670:9	1756:4	4785:5

173.	46 944:3	43 778:7	75 264:3	476 391:3	245 665:5
	65 892:4	51 765:7	35 424:9	694 285:5	748 348:4
	92 480:5	55 504:8	83 934:9	752 934:6	547 422:6
	84 938:7	67 122:9	112 355:5	892 633:7	718 821:9

174. Zavodal radab 9936 mest'. Rabocijoid om 8 kerdha enamb, mi sluzaşşijoid. Äjak om zavodal rabocijoid i äjak sluzaşşijoid?

175. Ovoşşnj magazin poluci 18 725 t kartohkoid i toizid ovoşşoid. Kartohkoid poluci 6 kerdha enamban, mi lopuid ovoşşoid. Äjanik kartohkoid i äjanik lopuid ovoşşoid poluci magazin?

176. Fabrikal tegiba 38 946 parad kengid. Pol' kaiked kengid oli muzikoiden keng. Lapsiden kengid oli 3 kerdha vähemb, mi muzikoiden. Lopud kengad oliba akoiden. Äjak parad oli akoiden kengid?

177. Yhtes raionas emägäd keratud utilis poluciba 1962 rub. Kuumançen nenid dengoid hij andoiba lapsiden jäsliden ladindaha,

492 rub. andoiba pionerskijan gorodkan organizuindaha, a lopud dengad oigetihe kolhozaha sel'hozmašinoiden ostandaha näht. Äjanik dengoid oigetihe kolhozaha?

178.	82 r. 64 k.:8	23 m 75 sm·4	26 m 40 sm:4
	67 r. 28 k.:7	54 m 68 sm·5	64 m 25 sm:5
	546 r. 57 k.:9	65 m 35 sm·6	37 m 26 sm:6
	319 r. 38 k.:6	87 m 18 sm·7	74 m 7 sm:3

179. Betonan tegendan täht ottas vesadme 1 dolän çementad, 2 doläd peskud i 4 doläd şsebnäd. Äjak tariz otta çementad, peskud i şsebnäd, miše tehta 12 488 t betonad?

180. Şahtas kvartalas saiba 19 182 t kivi hilt'. Toizel kul hilt' saiba 2 kerdha enamban, a kuumandel kul saiba 3 kerdha enamban, mi ez'mäizel kul. Äjanik tonnad saiba kaikutcel kul?

Äiznamcisloiden äikerdand i jagand 10-le i kruglijole kymenikoile.

I.

181. Zavodal radab 1780 akad, muzikoid 10 kerdha enamb, mi akoid, a podroštloid 5 kerdha vähemb, mi akoid. Äjak om kaiked robocijoid zavoda?

182.	4539·10	5693·10	6371·10	8350·10	15 300·10
	4297·10	5498·10	7248·10	9640·10	29 100·10

183. 4 kg 337 g villaspei kudoiba 9 parad cuukid i 10 paikad. Kaikutciks cuukiden paraks mäni 183 g villad. Äjak mäni villad kaikutceks paikhäks?

184.	9 980:10	22 870:10	39 150:10	59 270:10	76 800:10
	12 640:10	26 390:10	44 950:10	69 880:10	87 000:10

II.

185. Ez'mäizen päiletikan ez'mäizes agjas yhtes raionas oli 147 şkolad. Päiletikan lopuks hiid tegihez jo 237. Kaikutces şkolas kesk' lugudme opendase 75 şkol'nikad. Äjadik enamb şkol'nikoid openzihe ez'mäizen päiletikan lopul, mi ez'mäizes agjas?

186. Pioneerad tegiba istund ehtan. Myiba 60 beletad 75 kop., 50 beletad 85 kop. i 30 beletad 1 rub. 50 kop. Ehtan roshodoihe läksi 36 rub. 75 kop. Lopuhi dengoide östiba knigoid. Äihäk ostiba knigoid?

187.	$(256 \cdot 3) \cdot 10$	$(324 \cdot 4) \cdot 10$	$(287 \cdot 5) \cdot 10$	$(364 \cdot 8) \cdot 10$
	256·30	324·40	287·50	364·80
188.	684·30	978·50	2643·70	8629·90
	748·40	596·70	3964·80	9685·70
	836·40	748·80	6497·90	8799·80
	796·50	986·90	7499·70	9605·30
				9009·90

189. Turksiban piduz' om 1500 km. Mitces aigas proidyb neçen putin tovarnij pojezd, jesli hän casus tegeb 20 km i 12 casud paneb aigad siizundoihe?

190. Şpalad imetoittas döktıl. Kaikutcele 50 şpalale mäneb 479 kg döktid. Äjak dovediše döktid 300 şpalale?

191.	$(240:10):6$	$(420:10):7$	$(540:10):9$	$(640:10):8$
	240:60	420:70	540:90	640:80

192.	360:40	9960:40	9750:50	11 940:60	41 440:80
	560:70	8680:70	9660:60	12 810:70	55 530:90
	450:90	9360:80	7920:60	12 480:80	64 330:70
	640:80	9990:90	9030:70	19 170:90	75 360:60

193. Çehas kaks' stankad tehtas zestänkoihе pohjad. Kaikutte stank tegeb 30 štukad minutas. Poluciba zakazan 78 300 pohjad. 23 580 pohjad om jo tehtud. Äjanik aigad völ radaşkatas zakazad?

194. Kaikid korktemb mögi Kavkazal El'brus, kudamen korktuz' om 5640 m meren pälpei. Kazbek 600 m madalemb, mi El'brus, a kaikid korktemb mögi Pohjaz Uralal om 3160 m madalemb Kazbekad. Kymneziruizen kodin korktuz' om 40 m. Äjak ningomid kodid tariz oliz panda yks' yhtele päle, miše sada kudamengi mögen korktuz'?

195. Lenan jogen piduz' om 4500 km, Volg om 100 km lyhemb, mi Lena, a Dnepr om 1350 km lyhemb, mi Volg. Jonoştada neniden jogiden pidusen diagramm, otta 50 km sijas 1 mm.

Äiznamcisloiden äikerdand kaks'znamcislale.

196. Rabocij 3 peiväs sab 576 t kivi hilt'. Äjanik hilt' hän sab kus? (kus 25 radin peiväd).

197. Yks' tonn doneçkijad kivi hilt' Moskvas stojib 23 rub. 80 kop. 1 tonn Moskvanaluizen raionan kivi hilt' Moskvas stojib 12 rub. 40 kop. Äjadık kal'hemba Moskvas stojib vagon doneçkijad kivi hilt', mi Moskvanaluizen raionan? (Vagonas 16 t).

198. 352·13 348·23 2275·13 4315·25 4686·63 9536·77
 432·14 472·32 4583·19 3228·32 8768·67 4885·93
 846·15 667·45 9636·17 9383·55 6889·85 8855·58

199. 684·16 783·52 6746·18 9617·43 7537·89 5969·92
 369·18 856·65 6676·16 7338·48 8776·91 7638·78
 925·17 577·94 8481·19 6846·37 6498·76 8888·69

200. Kaikutes amerikanskijas divizijas om 23 tankad, 121 kebmäd mašinad, 541 gruzovik, 90 traktorad, 253 motoçiklad i 1028 tozid mašinoid. Äjak om kaiked amerikanskijas armijas mašinoid, jesli armijas om 54 ningost' divizijad?

201. Amerikanskij divizij 1914 v. yhtes minutas voi 150 000 kerdad ambta vintovkaspei i 13 500 kerdad pulemötaspesi. Nygyde hän vintovkoispe ambub 72 000 kerdad vahemban, mi edel, nuka möst pulemötoispe ambub 47 kerdad enamban. Äjadik kerdad enamban ambub amerikanskij divizij nygyde, mi 1914 v.?

202. Yhtes puškanke vedetas i snarädad hänehez. 1 snaräd vedab 6500 g. Snarädnijas jaššikas om 88 snarädad i völ eduses 36 snarädad. Äjanik vedetas kaik snarädad?

203. 784·36 837·55 6402·39 9325·68 7939·98 5993·56
 398·84 298·47 5736·75 3062·44 8066·65 3638·87
 575·48 632·64 1211·91 4954·86 6378·39 7909·95
 401·97 934·79 8675·48 2587·53 9440·74 4832·61

204. Kirjutada neće šcot tetratihe. Tötta juudai kletkaine. Kirjutada otvet.

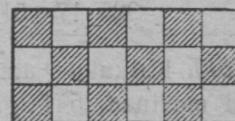
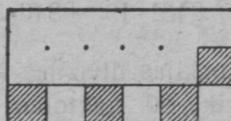
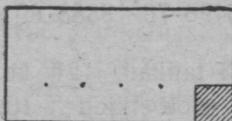
Scot

Pästtud školale

Predmetoiden nimeduz	Äjak	Arv		Summ	
		Rub.	Kop.	Rub.	Kop.
1. Lampaized	75 št.	—	85		
2. Abazurad	25 „	2	55		
3. Rolikad	5 sad.	2	6		
4. Provodad	200 m	—	75		
Kaiked					

Kvadratnijad märad.

205. Jonoştada oigedsoumnik, kudamen piduz' om 6 sm , leveduz' 3 sm . Märita hänen ploşşad' kvadratnijal santimetral. Jonoştez ozutab, kut neçe tehta.

206. Jonoştada oigedsoumnik, kudamel piduz' om 5 sm , leveduz' 4 sm . Märita hänen ploşşad'?

207. Jonoştada kvadrat, yks' pol' kudamel om 4 sm . Märita hänen ploşşad'?

208. Jonoştada kvadrat, yks' pol' kudamel om 1 dm . Märita hänen ploşşad' kvadratnijal santimetral. Äjak kvadratnijad santimetrad om 1 kv. dm ?

209. Jonoştada loundale oigedsoumnik, piduz' kudamel om 5 dm , leveduz' 3 dm . Märita hänen ploşşad'?

210. Jonoştada loundale kvadrat, yks' pol' kudamel om 6 dm . Märita hänen ploşşad'.

211. Gazetnijas bumagaspei tehta kvadrat, yks' pol' kudamel oliz 1 m . Märita hänen ploşşad' kvadratnijal deçimetal. Äjak kvadratnijad deçimeträd om 1 kv. m ?

212. Znamata laval oigedsoumnik, kuđamel piduz' oliz 4 m , leveduz' 3 m . Märita kvadratnijal metral hänen ploşşad'.

213. Znamata laval kvadrat, yks' pol' kudamel om 5 m . Märita hänen ploşşad'.

214. Henota kvadratnijoile santimetroile: 2 kv. dm ; 5 kv. dm ; 10 kv. dm ; 15 kv. dm ; 26 kv. dm ; 45 kv. dm ; 60 kv. dm .

215. Käta kvadratnijoile deçimetroile: 200 kv. sm ; 400 kv. sm ; 760 kv. sm ; 840 kv. sm ; 375 kv. sm ; 2506 kv. sm ; 6082 kv. sm .

216. Henota kvadratnijoile deçimetroile: 3 kv. m ; 6 kv. m ; 12 kv. m ; 35 kv. m ; 47 kv. m ; 60 kv. m ; 72 kv. m ; 80 kv. m .

217. Käta kvadratnijoile metroile: 400 kv. dm ; 500 kv. dm ; 840 kv. dm ; 704 kv. dm ; 628 kv. dm ; 1508 kv. dm ; 1075 kv. dm .

218. Kahtes komnatas tarbiz krastä lavad. Yhten lavan piduz' 6 m , leveduz' 4 m , toizen lavan piduz' 7 m , leveduz' 5 m . Krasindas 1 kv. m ploşşadışpei makstas 35 kop. Äjanik stojişkandeb kahten lavan krasind?

219. Krolikoiden kletkan piduz' 80 sm , leveduz' 75 sm . Laguden i lavaizeren pandas faneraspei. Faner oboidiše 2-in kop. 10-es kv. dm . Äjanik stojişkandeb kletkaks faner?

220. Yks'pol'zen roudaizen katusen piduz' 12 m, leveduz' 8 m. Äjanik vedab katusel lumi, jesli sloi, kudam katab 1 kv. m, vedab 11 kg 650 g?

221. Oigedsoumaine man icastk om ymbärtud zaboral, pidüdel 172 m. Ucastkan piduz' om 6 m pidemb, mi hänen leveduz'. Lyuta ucastkan ploşşad'.

222. Kolhözas zivatoiden tanhan piduz' om 63 m, leveduz' 10 m. Tanhale mäneb 90 lehmäd. Äjak lavan ploşşadid tuleb yhtele lehmäle?

223. Ymbärziba kaikiş polişpei oigedsoumaizen ma ucastkan zaboral, pidüdel 360 m. Lyuta neçen ucastkan ploşşad', jesli leveduz' hänen om 42 m.

224. Yhtele mehele polagaiše 9 kv. m eländ ploşşadid. Kanzale lizadase völ 5 kv. m. Tehta zadac fateran ploşşadile... kv. m kanzan täht... mehespei.

225. Klassan piduz'..., leveduz'... Klassas... şkol'nikad. Kaikutcele şkol'nikale polagaiše 1 kv. m 70 kv. sm lavan ploşşadid. Kirjutada zadac. Tockiden sijale kirjutada çifrad. Lyuta zadacule ky-zund i reşaida händast.

226. Klassas svetun ploşşad' duuzon olda videnz' cast' lavan ploşşadid. Tehta zadac icen klassan svetun ploşşadihe polin.

Äiznamcislən jagand kaks'znamcislale.

I.

227. Klassas om 42 şkol'nikad. Klassale andoiba 126 tetratid klet-kaizil i 168 tetratid jonoizil. Äjanik tetratid polucib kaikutte şkol'nik?

228. Magazinas oli 360 m sitçad. Neçen sitçan myiba 72 ostjale yhteverzin. Äjanik mäksoi kaikutte ostai, jesli 1 m sitçad stojib 1 rub. 65 kop?

229.	488:60	496:60	492:82	553:79	472:59
	488:61	496:62	552:92	624:78	464:58
	568:70	432:70	651:93	552:69	441:49
	568:71	432:72	498:83	544:68	384:48

230.	230:32	324:41	625:79	561:79	315:53
	370:43	276:52	541:68	734:88	584:72
	260:51	841:91	318:48	624:89	612:78
	440:62	671:82	437:68	527:69	475:58

231. 27 m sitçad i 23 m lastikod stoidäs 97 rub. 54 kop; 27 m sitçad i 58 m lastikod stoidäs 193 rub. 79 kop. Äjanik stojib 1 m sitçad i 1 m lastikod?

232. 15 havadod jouhod i 9 havadod kartohkoid vedetas yhtes 1632 kg; 15 havadod jouhod i 26 havadod kartohkoid vedetas yhtes 2448 kg. Äjanik vedab 1 havad jouhod i 1 havad kartohkoid?

233.	315:40	392:50	520:65	414:46	448:56
	315:50	392:60	304:76	185:37	462:66
	315:45	392:56	385:55	405:45	380:76
234.	342:57	141:47	296:37	675:75	495:55
	288:96	216:24	536:67	616:77	837:93
	378:63	301:43	420:84	602:86	608:76
235.	150:25	182:26	222:37	525:75	486:54
	230:46	275:55	360:45	320:64	450:75
	520:65	329:47	486:54	783:87	612:68
	380:76	280:35	396:66	760:95	864:96

II.

236. Yhteles mehele kuks tariz ymbri 18 kg ovoşşoid. Kolhoznikal kanz om 6 mest' i ovoşşoid om 1296 kg. Hä'tkeksik fatib neçidä zapastad?

237. Prodovol'stvennijan magazinan i fabrikan-kuhnän täht sovhoz zagotovi 39 jaşşikad munid, kaiked 56 160 munad. Magazin duuzon poluctä 18 jaşşikad. Äjanik munad polucib fabrik-kuhn?

238.	1829:59	2449:79	5589:69	6319:89	2178:99
	3848:52	2584:68	5976:72	4756:82	2842:98
	4814:58	5100:68	7176:78	3960:88	2058:98
	1917:71	2419:41	7533:81	2821:91	4214:98
239.	12 177:99	21 696:48	358 324:29	374 237:59	
	22 077:99	30 856:58	556 444:49	419 175:81	
	31 779:99	27 972:37	594 425:31	441 750:62	
	27 456:78	44 928:39	693 099:99	391 736:92	

240. Yhtes barzas om 14 400 tösad, toizes barzas 21 600 tösad. Neniden barzoiden juudutesen täht poukşiba 72 rabocijad. Äjak tösad duuzon kandişa kaikutte rabocij?

241. Portas vigruziba 42 jaşşikad kanservoidenke i 52 jaşşikad kuividien fruktoidenke. Kaik kanservoidenke jaşşikad vedetas 31 € 8 kg. Fruktoidenke jaşşik 18 kg jügedemb, mi jaşşik kancervoidenke. Äjanik vediba kaik jaşşikad fruktoidenke?

III.

242. Kudes peiväs sovhoz sötäb 35 t 40 kg silosad. Äjak lehmäid om sovhozas, jesli kaikutcele lehmäle peiväks anttas 16 kg silosad?

243. Krestjanskij lehm vodes andab 1200 litrad maidod. 25 litraspei tegese 1 *kg* void. Sovhoznijal fernal lehm vodes andab 3450 litrad maidod. 23 litraspei tegese 1 *kg* void. Äjadik enamb polucaise void sovhoznijas lehmäspei?

$$\begin{array}{lllll} \text{244. } 4650 : 25 & 7740 : 45 & 20\,655 : 85 & 25\,125 : 75 & 74\,725 : 35 \\ 5304 : 34 & 12\,265 : 55 & 30\,685 : 95 & 19\,512 : 36 & 34\,178 : 46 \\ 3978 : 26 & 14\,560 : 65 & 45\,192 : 84 & 33\,132 : 44 & 53\,637 : 57 \\ 5580 : 36 & 17\,475 : 75 & 23\,650 : 86 & 29\,250 : 26 & 70\,785 : 65 \end{array}$$

$$\begin{array}{llll} \text{245. } 374\,275 : 55 & 546\,268 : 74 & 430\,192 : 46 & 395\,100 : 75 \\ 441\,728 : 64 & 335\,400 : 75 & 746\,700 : 75 & 424\,545 : 55 \\ 419\,164 : 86 & 322\,672 : 86 & 693\,156 : 94 & 672\,660 : 74 \\ 391\,780 : 95 & 408\,348 : 54 & 712\,215 : 85 & 437\,070 : 85 \end{array}$$

246. Rabocijan pouk 1905 v. oli ymbri 36 rub. kuks 10 casovijas radin peiväs. Mitcen poukan rabocij poluci casus? (Kus lugeda 24 radin peiväd).

247. Krestjanskijoiden buntoiden aigan 1905 v. 30 000 pomeşšikoiden pomestjoispei oli polttet videnz'tošt'kymenz' cast'. Äjak pomestjad oli janut?

248. Paravoz „FD“ (Feliks Dzerzinskij) vedab pojezdan 1570 t. Icesaz hänes tenderanke om 120 t vesad. Äjak vagonad om pojezdas, ješli wagon vedab 7 t 300 *kg*, a hänen gruz 17 t 700 *kg*?

$$\begin{array}{llll} \text{249. } 29 \cdot x = 8816 & x : 27 = 351 & 21\,228 : x = 87 \\ 55 \cdot x = 41\,470 & x : 92 = 644 & 119\,412 : x = 93 \\ x \cdot 96 = 70\,560 & x : 39 = 1014 & 125\,060 : x = 37 \\ x \cdot 93 = 119\,412 & x : 67 = 5092 & 115\,192 : x = 44 \end{array}$$

250. Kirjutada tablic tetratihe. Töutta juudai kletkaine.

Ovoşsoiden nimeduz	Urozajan keraduz	
	85 kv. m	1 kv. m
1. Kapust	425 <i>kg</i>	
2. Kartohkad	255 "	
3. Morkovk	340 "	
4. Ogurçad	3400 št.	

251. Reşaında primerad. Tehta proverind.

$$\begin{array}{lllll} 24 \cdot 27 & 26 \cdot 35 & 48 \cdot 79 & 37 \cdot 54 & 83 \cdot 78 \\ 45 \cdot 39 & 45 \cdot 38 & 64 \cdot 87 & 45 \cdot 86 & 72 \cdot 94 \\ 54 \cdot 63 & 52 \cdot 65 & 76 \cdot 98 & 73 \cdot 84 & 75 \cdot 62 \\ 78 \cdot 89 & 86 \cdot 75 & 97 \cdot 85 & 68 \cdot 77 & 87 \cdot 78 \end{array}$$

252. Reşaida primerad. Tehta proverind.

22 638 : 98	27 456 : 78	30 972 : 87	44 928 : 39
12 177 : 99	19 176 : 68	21 696 : 48	358 324 : 29
22 077 : 99	22 311 : 67	30 856 : 58	556 444 : 49
31 779 : 99	20 064 : 57	27 972 : 37	594 425 : 31

253. Ehtas paloi lämpas 135 g karasinad. Äjak karasinad paloi kudes ehtas?

Reşaida zadac. Otvetadme i kaikuttuşt' anttud cisladme tehta zadacud jagandale.

254. Çehas om 178 akad i 4 kerdha enam muzikoid. Äjak muzikad om neçid çehas? Reşaida radac. Otvetadme i kaikuttuts' anttud cisladme tehta zadacud jagandale.

Aig lugon tediştuz.

255. Henota sekundoile: 3 min.; 1 min. 20 sek.; 7 min. 38 sek.; 5 min. 8 sek.; 13 min. 45 sek.; 18 min. 35 sek.; 25 min. 47 sek.; 36 min. 58 sek.

256. Käta jaredembihe märoihe: 400 sek.; 340 sek.; 375 sek.; 600 sek.; 960 sek.; 426 sek.; 752 sek.; 840 sek.; 925 sek.; 986 sek.; 1248 sek.

257. Henota minutoile: 9 cas.; 3 cas. 30 min.; 6 cas. 46 min.; 8 cas. 6 min.; 14 cas. 27 min.; 16 cas. 38 min.; 21 cas. 43 min.; 25 cas. 56 min.

258. Käta jaredembihe märoihe: 420 min.; 140 min.; 195 min.; 720 min.; 900 min.; 428 min.; 795 min.; 815 min.; 864 min.; 916 min.; 1450 min.

259. Henota casuile: 8 sutkad; 30 sut.; 25 sut.; 5 sut. 8 cas.; 7 sut. 15 cas.; 15 sut. 6 cas.; 17 sut. 10 cas.; 25 sut. 15 cas.; 47 sut. 18 cas.

260. Käta jaredembihe märoihe: 216 cas.; 460 cas.; 400 cas.; 624 cas.; 343 cas.; 496 cas.; 643 cas.; 680 cas.; 710 cas.; 826 cas.; 954 cas.

261. Vodes om 365 libo 366 peiväd. Prover'dä, omik muga: sii-cimes kus om 31 peivin, nelläs kus — 30 peivin i yhtës kus om 28 libo 29 peiväd.

262. Pedai voib eläda 600 vodhesei, dub — 1000 vodhesei. Äjanik igäd voib eläda kaikutte pu? (Igäs 100 vot).

263. Ez'maine bumaznij fabrik oli tehtud 500 vot sidsei. Äjanik igäd tehtas bumagan fabrik sposobal?

264. Knigoiden pecatoicend oli izobrettyd 1438 v. Mitcel igäl zavodiba pecatoita knigad?

265. Kirjutada çifroil se voz', kudamel mij elämei. Nimeta se igä, kudamel mij elämei.

266. Krepostnijan pravan Rossijas hiitiba 1861 v. Äjak vot proidi sidsei?

267. Ez'mäine revolyçij Rossijs oli 1905 v. Samoderzavijan lopind i Oktäbr'skij revolyçij oliba 1917 v. Äjak vot om nenil revolyçjoil keskes?

268. Vladimir Iljic Lenin rodihez 1870 v. i koli 1924 v. Äjanik vot eli Lenin?

269. Ez'mäine lumi langez' 10 peiväl nojabrid. Ez'mäine pakaine oli 21 peiväl janvarid. Lumi sulaşkanz' 25 peiväl fevralid. Ja joges likahtui 19 peiväl aprelid. Lugeda, mitced aigan keskustad proidyiba nenil peivil keskes.

270. Keväz' semendon aigaks kolhoz tegi planan: kagran semend loptä 26 peiväl aprelid, grecan — 19 peiväl majad, kartohkad — 5 peiväl majad, pyuvaz — 1 peiväl ijunäid. Äjak aigad duuzon proittä kagran semendospei kartohkoiden ištutandhasei? Kartohkoiden ištutandaspei grecan semendohosei? Grecan semendospei pyuhan sémendohosei?

271. Tal'v te siizutihez 12 peiväl nojabrid i siizui 4 kud 6 sutkad. Konz hän voumicihez?

272. Jadme käveluz siizutihez 16 peiväl dekabrid i siizui 5 peivhäsei martad. Hätkenik voi kävelta pälici joges jadme?

273. Parahodad käveliba jogedme 12 peiväspei aprelid 20 peivhäsei nojabrid. Hätkenik käveliba parahodad?

274. Kahten stançijan keskustan pojzd proidyi 5 cas. 35 min. Parahod mäneb 3 kerdha hillemba, mi pojzd. Mitces aigas voib proittä senzo keskustan parahodal?

275. Ombeltabal fabrikal 14 cas. 30 min. ombliba 5 kostymad. Yksjaine omblij 3 kostyman ombeltes pani aigad 54 cas. 15 min. Äjadik hotkemba radab fabrik, mi yksjaine omblij?

276. Fabrikal mašin 10 petläd tegeb 2 min. 50 sek. Kostymas tarbiz lotelta 8 petläd. Äjak aigad dovediše neçen täht?

277. Elektriceskij lihän jaritai mašinkaine 19 min. 36 sek. voib jaritada 28 kg lihäd. Käzil jaritajal mašinkaizel 7 min. voib jaritada 1 kg lihäd. Äjadik hotkemba jaritab elektriceskij mašink, mi käzil jaritai?

278. Elektriceskij mašin 32 minutas sel'gitab 48 kg kartohkoid. Käzil 10 min. voib sel'gitadá vaiše 1 kg kartohkoid. Äihäk kerdha hotkemba sel'gitab mašinal, mi käzil?

279.	5 sut. 12 cas.: 40	8 cas. 40 min.: 50	7 min. 49 sek.: 60
	3 sut. 18 cas.: 30	3 cas. 18 min.: 60	9 min. 23 sek.: 80
	7 sut. 20 cas.: 45	5 cas. 27 min.: 76	15 min. 36 sek.: 57
	8 sut. 16 cas.: 94	6 cas. 45 min.: 80	20 min. 36 sek.: 98
280.	2 sut. 15 cas.: 7	4 cas. 30 min.: 6	3 min. 20 sek.: 4
	3 sut. 8 cas.: 10	5 cas. 20 min.: 8	2 min. 40 sek.: 8
	6 sut. 16 cas.: 20	4 cas. 12 min.: 18	4 min. 48 sek.: 12
	4 sut. 4 cas.: 20	3 cas. 30 min.: 15	6 min. 31 sek.: 17

KUUMANZ' LUGO.

Kirjutamata äikerdand i jagand.

281. Tarbiz oigeta 1000 t jyvid. Oigetihe 50 vagonad 16 t kaiutces vagonas. Äjak völ jyvid jai oigeta?

282. Sovhozas om 50 lehmäid. Kaikutcele lehmäle peiväks anttas 17 kg silosad i 13 kg erasid sömid. Äjanik söttas nenile lehmile kaikutcel peiväl sömäd?

283.	34·50	56·50	72·50	26·50	44·50
	86·50	22·50	38·50	94·50	84·50
	72·50	68·50	88·50	78·50	92·50
	93·50	76·50	96·50	98·50	99·50

284. 50 krasnoarmeicale andoiba ambundaha näht 400 patronad. Äjanik patronad andoiba kaikutcele krasnoarmeicale?

285. 50 protivogazas zavod maksoi 600 rub., a 12 opendatabas vintovkas maksoi 120 rub. Äjadik kal'hemb om protivogaz, mi vintovk?

286.	200:50	600:50	700:50	500:50
	800:50	300:50	900:50	1000:50
	1300:50	1800:50	5400:50	4800:50
	1700:50	3400:50	7800:50	5300:50

Äiznamcisloiden äikerdand i jagand 100-le i krugljoile sadoile.

I.

287. 8 metrad elektriceskijad provodad vedetas 1 kg 944 g. Miše antta rabocijaha klubha elektriceskij svet, tarbiz oli panda provodad 100 m. Äjanik vedab neće provod?

288.	56·100	856·100	736·100	6896·100	8253·100	9356·100
	94·100	322·100	925·100	7679·100	8295·100	9005·100
	82·100	487·100	933·100	7935·100	8003·100	9100·100

289. Tulläz melliç 100 casus jouhab 21 000 *kg* jyvid, vezi melliç jouhab 33 000 *kg*, parovij melliç jouhab 48 000 *kg*. Äjanik *kg* jyvid jouhab kaikutte melliç casus?

290.	2200:100	6600:100	40 700:100	456 600:100	600 000:100
	7800:100	7500:100	25 600:100	356 800:100	200 000:100
	5900:100	3900:100	75 800:100	963 700:100	900 000:100

II.

291. Ucastkalpei 200 *ga* sovhoz kerazi 14-in *č* 75-in *kg* hlopkad kaikutces gektaraspei, a ucastkalpei 300 *ga* 15-in *č* 45-in *kg*. Äjanik kaiked hlopkad sovhoz kerazi?

292. Gektar pyudod andab 900 *kg* sel'gitamatomad hlopkad. Kuumandez neçidä hlopkad lähteb kuidhu. Yhtes kilogrammaspei kuidud tegese 10 *m* 75 *sm* sitçad. Äjanik sitçad andab 1 *ga* hlopkad?

293.	(24·2)·100	(35·3)·100	(48·4)·100	(63·5)·100
	24·200	35·300	48·400	63·500

294.	15·200	25·400	341·200	536·400	575·600	788·800
	16·200	26·400	753·200	451·400	738·600	855·800
	18·300	28·500	224·300	824·500	459·700	677·900
	19·300	30·500	522·400	956·500	537·700	754·900

295. Ombetalbal fabrikal rabotniç lotleb maşinal 200 petläst' casus. Äjak sekundad proidyb 1 petläizen loteltes?

296. Ez'mäisen päatiletkan ez'mäizes agjas 500 rabocijad, kuumel stankal rates, peiväs kudolib 38 500 *m* sitçad. Päatiletkan lopul 400 rabocijad, nelläl stankal rates, peiväs kudotas 43 200 *m*. Äjalek tobjen' kaikutcen rabocijan rad päatiletkan lopuks?

297.	(1800:100):3	(2100:100):7	(3600:100):9
	1800:300	2100:700	3600:900

298.	1600:400	18 000:900	64 400:400	61 200:600	25 600:800
	2400:600	25 000:500	74 800:400	84 600:600	43 200:800
	7200:800	42 000:700	32 500:500	84 700:700	34 200:900
	8100:900	54 000:600	55 000:500	39 200:700	57 600:900

299. Stalingradskij traktornij zavod pästab vodes 50 000 traktorad. 100 traktoraha mäneb 440 *t* metallad. Äjak tarbız pojezdad, miše toda zavodale neçə metall, jesli lugeda, miše kaikutte pojезд vedab 800 *t*?

Äiznamcisloiden äikerdand i jagand kol'mznamcislale.

300. Zavod tegeb rabocijoile kodin. Kodiş linneb 384 faterad. 168 faterad linneb 48 kv. m 75 kv. dm eländ ploşhadid; lopud lin-däs 36 kv. m 50 kv. dm. Tediştada udes kodiş eländ ploşhad?

301. 92 peiväs stolovij pästi 103 500 luunat. Äjanik luunat hän pästab vodes?

302.	492·273	549·275	363·836	537·243	228·326	237·728
	514·219	732·358	729·861	356·365	735·425	359·995
	385·835	875·524	567·384	443·234	824·317	473·813
	832·184	713·672	625·387	656·359	494·727	769·516

303.	373·356	481·549	369·719	441·572	342·841	587·427
	566·215	912·282	776·269	782·297	895·299	929·394
	675·424	725·354	588·424	584·485	645·199	843·597

304.	144·221	115·243	212·416	375·294	2142·193	3299·215
	323·128	244·324	572·253	324·399	2671·188	3729·269
	242·325	442·157	672·347	384·489	2282·295	3645·297

305. Eländ kodin strojind rabocijoiden täht oboidihez 976 000 rub. Kaikutces tuhas rubläspei 347 rub. mäni radovägen maksho. Äjak mäni dengoid materjalohe i toizihe roshodoihe?

306. Çehas 147 rabocijad kirjutihezoi zaimale, kaikutte 125 rub. Lopud 185 rabocijad kirjutihezoi 175 rub. kaikutte. Lyuta obşsij zaiman summ, kudamele kirjutihez neče çeh?

307. Berlinas 180 peiväs oli anttud 73 440 prikazad, miše häta radotomiden rabocijoiden kanzad fateroispei sen täht, miše hij ij maksroi fateras poukad. Äjanik mest' kaikutcel casul Berlinas hätas irdale, jesli lugeda, miše kaikutte kanz om ymbri 3 mehes?

308. Podvalaspei kuumel nasosal hädiba 6808 litrad vet: yks' nasos hädab 56 l minutas, toine—48 l, kuumanz'—44 l. Mitces aigas hädiba neçen veden podvalaspei?

309.	8988:321	16 044:382	49 474:853	50 908:356
	6370:182	18 936:526	35 646:457	94 089:237
	8400:175	18 048:752	38 468:652	68 820:372
	5254:142	29 328:376	26 748:743	55 144:452

310.	114 912:756	414 288:756	396 440:935	150 384:482
	153 999:639	282 924:813	104 000:832	203 504:632
	177 552:548	260 275:725	340 176:912	172 890:678
	121 486:437	203 365:457	251 904:768	289 428:813

311.	130 500 : 348	403 788 : 759	279 456 : 852	302 452 : 911
	400 464 : 972	272 592 : 432	189 952 : 742	408 342 : 759
	285 570 : 835	185 220 : 588	206 500 : 875	353 228 : 379
	379 316 : 713	128 250 : 375	339 986 : 874	554 046 : 863

312. Kaks' gruzovijad avtomobilid jyviden vedades puutiba 6 kg 300 g benzinad. Mitcen matkan proidyiba nene avtomobilid, jesli 1 kilometrale ted yks' mašin puutab 170 g benzinad, a toine 80 g enamban?

313. Gruzovij i kebmäl ajatab avtomobilid proidyiba yhtenpitcen matkan ted yhteverdas aigas i roshoduiba 12 kg 300 g benzinad. Kebmäl ajatab avtomobil 1 kilometrale ajandad roshoduib 110 g benzinad, gruzovij $300 - \text{g}$. Mitcen matkan proidyiba avtomobilid?

314. Reşaida nene primerad. Tehta proverind.

347 · 538	436 · 213	694 · 372	649 · 285	754 · 328
619 · 871	346 · 435	526 · 329	742 · 458	847 · 452
589 · 483	458 · 472	765 · 436	863 · 521	976 · 689

315. Reşaida nene primerad. Tehta proverind.

52 332 : 356	69 010 : 515	65 682 : 534	165 648 : 714
59 356 : 418	76 500 : 612	88 672 : 652	257 712 : 826
71 722 : 329	94 248 : 357	172 095 : 447	249 688 : 529

316. $(24\ 352 - 22\ 395) \cdot 169$ $(267\ 865 + 290\ 108) : 117$
 $(3756 - 1803) \cdot 115$ $(9609 + 7563) : (4878 - 4560)$
 $(69\ 034 - 68\ 590) \cdot 246$ $(79\ 609 + 68\ 479) : 428$

317. $4477 : 121 + 8064 : 112$ $3276 : 273 + 455 : 35$
 $3382 : 89 + 2790 : 45$ $13\ 932 : 172 + 7728 : 112$
 $9398 : 254 + 8004 : 276$ $20\ 916 : 249 + 8505 : 315$

318. $2093 : 91 + 2072 : 56$ $3799 : 131 + 1953 : 63$
 $3105 : 23 - 980 : 28$ $4224 : 128 - 2970 : 135$
 $3243 : 141 + 374 : 22$ $3968 : 124 + 2548 : 182$
 $3968 : 31 - 6225 : 75$ $1624 : 56 - 693 : 63$

319. Zavkom 21 875 rubl'hä sai rabocijoile lebaiduz kodis' sijoid, 175 rub. kaikutces sijas. Äjak rabocijoid voiškatas pol'zuidas lebaiduz kodil?

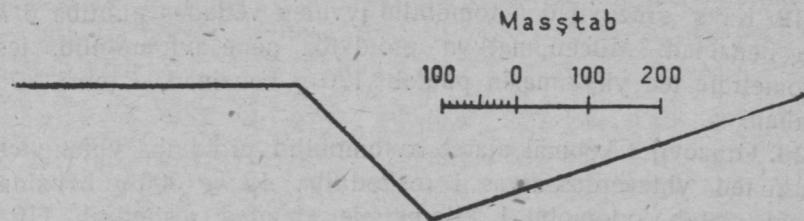
Reşaida zadac. Otvetadme i kaikuttuşt' anttud cisladme tehta uded zadacud.

320. 124 podvodal vyiba 29 760 kirpiçad. Äjanik kirpiçad paniba kaikutcele podvodale?

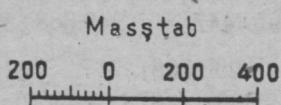
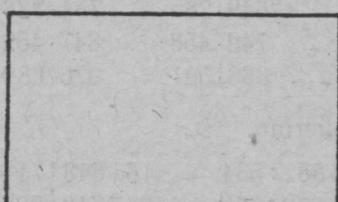
Reşaida zadac. Otvetadme i kaikuttuşt' anttud cisladme tehta uded zadacud.

Plan i ploşşad'.

321. Ten planal 1 sm ozutab 100 m. Lyuta nastojaşşij ten piduz'.

322. Planal oigedsoumaizen ma ucastkan leveduz' om ozutet oiktal jonol, pidudel 4 sm 5 mm. Nastojaşşij neçen ucastkan leveduz' om 900 m. Mittuşt' masstabadme om tehtud jonoştez?

2 m, leveduz' 4 dm; toizen listun piduz' om 3 m, leveduz' 5 dm. Äjak vändand labidoizid lähteb neçid zestişpei, jesli yht'he labidoizhe mäneb 1 kv. dm?

326. Yhten loundan piduz' om 6 m, leveduz' 25 sm; toizen loundan piduz' om 7 m, leveduz' 20 sm. Äjadık yhten loundan ploşşad' om tobjemb toizen loundan ploşşadid?

327. Komnatan korktuz' om 4 m. Yhten siinän piduz' 7 m 5 dm, toizen 3 m. Uks' da iknad ottas sijad 12 kv. m. Äjak supalad şpalerad mäneb neçen komnatan şpaleroitès, jesli kaikutcele 3-le kv. m tariz 1 supal obojoid?

328. Tarbiz roudal katta kaks' pol'ne tanhan katuz. Piduz' yhten polen katust om 64 m, a leveduz' 12 m 5 dm. Äjak listud roudad dovediše neçhe katusehe, jesli 4 kv. m -le tariz 5 listud?

329. Siinän piduz' om 17 m 5 dm, korktuz' 4 m. Äjak kirpiçoid mäni neçhe siinha, jesli yhtele kv. m siinäd mäneb 255 kirpiçad?

330. Pertedeses lava tarbiz katta kirpiçal. Pertedesen piduz' 5 m 4 dm, leveduz' 3 m 8 dm. Kirpiçan piduz' 3 dm, leveduz' 1 dm. Äjak dovediše kirpiçoid?

331. Tarbız katta lahkoil lava, pidudel $5 m 4 dm$, levedusel $2 m$. Äjak lahkoid dovediše, jesli lahkon piduz' om $6 m$, leveduz' $2 dm$?

332. Revolyçijahasei rabocijan kanz 5 mehespei pidi komnatan $5 m 6 dm$ pidudel, $4 m 5 dm$ levedusel. Nygyde mugositezo kanz eläb kahtes komnatas. Yhten komnatan ploşşad' $25 kv. m$ $40 kv. dm$, toizen komnatan ploşşad' $19 kv. m$ $80 kv. dm$. Äjadık lizadui eländ ploşşad' kaikutcele kanznikale?

333. Tabliçal oma anttud viden oigedsoumaiziden figuroiden piduz' i leveduz'. Lyuta kaikutcen figuran ploşşad' ez'mäi kvadratnijois metrois, sid arois?

334. Henota kvadratnijoile metroile: $2 a$; $5 a$; $40 a$; $2 a 36 kv. m$; $3 a 8 kv. m$; $12 a 20 kv. m$.

335. Käta jaredembihe märoihe: $300 kv. m$; $500 kv. m$; $260 kv. m$; $409 kv. m$; $675 kv. m$.

336. Tabliçal oma anttud kuden oigedsoumaiziden figuroiden piduz' i leveduz'. Lyuta kaikutcen figuran ploşşad' ez'mäi kvadratnijois metrois, sid gektarois.

337. Henota aroile i kvadratnijoile metroile: $3 ga$; $7 ga$; $4 ga$ $85 a$; $2 ga 60 a$; $1 ga 7 a$.

338. Käta tobjembibe märoihe: $500 a$; $800 a$; $215 a$; $348 a$; $460 a$; $305 a$; $1504 a$; $2748 a$

$5700 kv. m$; $86900 kv. m$; $60356 kv. m$; $304840 kv. m$.

339. Oigedsoumaizel man ucastkal, kudamen piduz' om $96 m$, leveduz' $75 m$, kazvab 864 pedajad. Äjak pud kazvab $1 a$ ploşşadil?

340. Äjak reged heret dovediše oigedsoumaizele pyudole, kudam pidudel om $250 m$, a levedusel $200 m$, jesli $1 ga$ pandas $30 t$ heret i yht'he regehe voib panda $750 kg$?

341. Meçan capjiden artelile 60 mehespei tarbız pildä pud oigedsoumaizen man ucastkal, kudamen piduz' om $375 m$, leveduz' $80 m$. Kaikutcele gektarale kazvab 1400 pud. Äjak pud tuleb doläha kudamelegi capjale?

342. Meç ucastkaspei, pidudel $2 km$ i levedusel $500 m$, otiba 43200 kubometrad hougod. Äjanik hougod voib otta ucastkaspei, kudamen ploşşad' om $15 ga$?

Piduz' m	Leveduz' m	Ploşşad'
100	1	
50	2	
25	4	
20	5	
10	10	

Piduz' m	Leveduz' m	Ploşşad'
1000	10	
625	16	
500	20	
400	25	
200	50	
100	100	

343. Sovhozas semenziba hlopkal ücastkan mad, pidudel 1 km 250 m, levedusel 600 m. Kaikutces gektaraspei keraziba 875 kg hlopkad-sırçad. Kuid vedab yhten kuumançen kaiked hlopkad sırçad. Äjanik kuidud poluci sovhoz?

Obıknovennijad drobid.

I.

344. Äjak polışkod, nelländest, kahesandest linneb kogonaizes jonoizes? Äjak nelländest linneb $\frac{1}{2}$? Äjak kahesandest linneb $\frac{1}{4}$? $\frac{3}{4}$? $\frac{1}{2}$?

1			
$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{2}$	
$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$
$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{8}$

345. Äjanik polışkod voib tehta $\frac{2}{4}$? $\frac{4}{8}$?

346. Äjanik nelländest voib tehta $\frac{2}{8}$? $\frac{4}{8}$? $\frac{6}{8}$? Kirjutada primerad. Panda propusptyd cislad.

$$\begin{array}{ll} 347. \quad \frac{1}{2} = \frac{1}{4} & \frac{1}{2} = \frac{1}{8} \\ \frac{2}{4} = \frac{1}{2} & \frac{4}{8} = \frac{1}{2} \end{array} \quad \begin{array}{ll} \frac{1}{4} = \frac{1}{8} & \frac{3}{4} = \frac{3}{8} \\ \frac{4}{8} = \frac{1}{4} & \frac{2}{8} = \frac{1}{4} \end{array} \quad \begin{array}{ll} \frac{2}{4} = \frac{1}{8} & \frac{6}{8} = \frac{3}{4} \end{array}$$

348. Vädran töutiba polhesei vedel, sid völ lizaziba $\frac{1}{4}$ vädrad. Mitte cast' vädrad om töuttet vedel?

349. Pioner $1\frac{1}{2}$ casud iştui pionerskijas klubas i $\frac{3}{4}$ casud tegi urokad. Äjanik kaiked pani aigad hän klubas işttes i urokoiden tehtes?

350. Ostiba $1\frac{1}{8}$ kg sulatud void i $\frac{3}{4}$ kg slivocnijad. Äjanik ostiba void?

351. Yks' marjoidenke mastin vedab $2\frac{3}{8}$ kg, toine $3\frac{1}{4}$ kg. Äjanik vedetas muugotid marjoidenke mastinad?

352. Pecenjanke jaşsik vedab 10 kg, pecenjata jaşsik vedab $\frac{5}{8}$ kg. Äjanik vedab yhtelaz pecenj?

353. Vas'kne kostryl' yedab $2\frac{3}{4}$ kg, a cainik $\frac{1}{8}$ kg vähemban. Äjanik vedab vas'kne cainik?

354. Ostiba $3\frac{1}{2}$ kubometrad hougod, pol'tiba $1\frac{1}{4}$ kubometrad. Äjak jää hougod?

355. Pol' ogorodad om kartohkoiden all, $\frac{1}{4}$ ogorodad—kapustan all, $\frac{1}{8}$ ogorodad—lukun all; lop ogorod om toiziden ovoşşoiden all. Mitte cast' ogorodad om toiziden ovoşşoiden all?

356. Myiba 3 agjad materijad. Yhtes agjas oli $3 m$, toizes $\frac{3}{4} m$ vähemb, mi ez'mäizes, a kuumandes $\frac{5}{8}$ vähemb, mi toizes. Äjak metrad oli kuumandes agjas?

357. Om şpaleroitut kaks' komnataid. Yht'he komnataha mäni $18\frac{1}{4}$ supalad şpaleraid, a toizhe $1\frac{1}{2}$ supalad vähemb. Äjak şpaleraid mäni kahten komnatan şpaleroites?

358.	$\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$	$\frac{1}{2} + \frac{1}{8}$	$\frac{3}{4} + \frac{1}{8}$	$\frac{1}{4} + \frac{5}{8}$	$\frac{3}{8} + \frac{1}{2}$
	$\frac{3}{4} - \frac{1}{2}$	$\frac{5}{8} - \frac{1}{2}$	$\frac{1}{2} - \frac{3}{8}$	$\frac{7}{8} - \frac{3}{4}$	$\frac{3}{4} - \frac{5}{8}$

359.	$\frac{1}{2} + \frac{1}{2}$	$\frac{3}{4} + \frac{1}{4}$	$\frac{1}{8} + \frac{7}{8}$	$\frac{3}{8} + \frac{5}{8}$	$\frac{7}{8} + \frac{1}{8}$
	$1 - \frac{1}{2}$	$1 - \frac{3}{4}$	$1 - \frac{5}{8}$	$1 - \frac{1}{8}$	$1 - \frac{7}{8}$

360.	$\frac{1}{2} + \frac{3}{4}$	$\frac{1}{2} + \frac{7}{8}$	$\frac{3}{4} + \frac{3}{8}$	$\frac{1}{4} + \frac{7}{8}$	$\frac{3}{4} + \frac{5}{8}$
	$1\frac{1}{4} - \frac{1}{2}$	$1\frac{1}{8} - \frac{1}{2}$	$1\frac{3}{8} - \frac{3}{4}$	$1\frac{1}{8} - \frac{1}{4}$	$1\frac{5}{8} - \frac{3}{4}$

361.	$1\frac{3}{4} + \frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2} + \frac{5}{8}$	$2\frac{7}{8} + \frac{3}{4}$	$3\frac{7}{8} + \frac{1}{2}$
	$2\frac{1}{2} - \frac{3}{4}$	$3\frac{1}{8} - \frac{1}{2}$	$2\frac{1}{4} - \frac{5}{8}$	$2\frac{3}{4} - \frac{7}{8}$

362.	$2\frac{1}{2} + 1\frac{3}{4}$	$3\frac{7}{8} + 2\frac{1}{2}$	$3\frac{3}{4} + 1\frac{5}{8}$	$2\frac{3}{8} + 1\frac{3}{4}$
	$3\frac{1}{4} - 1\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2} - 2\frac{7}{8}$	$5\frac{1}{4} - 3\frac{5}{8}$	$4\frac{3}{4} - 1\frac{7}{8}$

II.

363. Äjak kuumandest, kudendest, kaks'toş'tkymendest yhtes jonoizes? Äjak kudendest $\frac{1}{3}$? $\frac{2}{3}$? Äjak kaks'toş'tkymendest $\frac{1}{6}$? $\frac{1}{3}$?

$$\frac{2}{3} ? \quad \frac{5}{6} ?$$

364. Äjanik kuumandest voib tehta $\frac{2}{6}$? $\frac{4}{6}$?

365. Äjanik kuumandest voib tehta $\frac{4}{12}$? $\frac{8}{12}$?

1					
$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$
$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$
$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{12}$

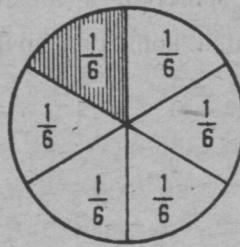
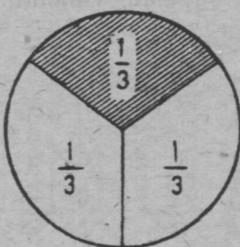
366. Äjanik kudendest voib tehta $\frac{2}{12}$? $\frac{4}{12}$? $\frac{6}{12}$? $\frac{8}{12}$? $\frac{10}{12}$?

367. Kirjutada nene primerad. Panda propusttyd cislad.

$$\frac{1}{3} = \frac{1}{6} \quad \frac{1}{3} = \frac{1}{12} \quad \frac{1}{6} = \frac{1}{12} \quad \frac{2}{3} = \frac{2}{12} \quad \frac{5}{6} = \frac{5}{12} \quad \frac{2}{3} = \frac{2}{6}$$

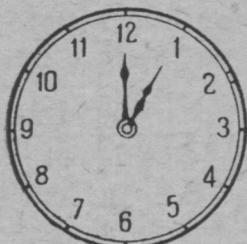
$$\frac{2}{12} = \frac{1}{6} \quad \frac{4}{12} = \frac{1}{3} \quad \frac{2}{6} = \frac{1}{3} \quad \frac{8}{12} = \frac{2}{3} \quad \frac{6}{12} = \frac{1}{2} \quad \frac{8}{12} = \frac{2}{6}$$

368. Äjalek yhtevuitcele castile om jagetud kaikutte ozutet jo-nostesel krug? Mitced doläd tegihezo? Mitte cast' om kaikutces krugas mustiştet?

369. Jonoštada kvadrat, kudames yks' pol' oliz 6 sm, jagada händast 6-le yhtevuitcele castile i krastä $\frac{1}{6}$ i $\frac{5}{6}$ säkijoil kraskoil?

370. Äjalek yhtevuitcele castile om jagetud casuiş ciferblat? Mitcen dolän krugad ozutab neče cast?

371. Mitcen castin krugad proidyb pidemb strelkaine 5 min.? 15 min.? Äjak nelländest $\frac{3}{12}$?

372. Mitcen castin krugad proidyb pidemb strelkaine 30 min.? Äjanik poliskod voib tehta $\frac{6}{12}$?

373. Mitcen castin krugad proidyb pidemb strelkaine 10 min.? 20 min.? 40 min.?

374. Škol'nik $\frac{2}{3}$ casud tegi obşestvovedenijadme i rodnijad kel'tme urokad, $\frac{1}{6}$ casud rešai zadacud. Hätkenik hän zanimahei?

375. Rabocij $\frac{2}{3}$ iceze zarobotkad pidäb söndha i fateran maksho, $\frac{1}{6}$ sobihe, $\frac{1}{12}$ iceze kul'turnijoile roshodoihe. Äjak völ jab hänel zarobotkad tozihe roshodoihe?

376. Bulocnijaha toiba gruzovijan mašinan liibäd. Longhesei myiba $\frac{1}{6}$ vouktad liibäd i $\frac{2}{3}$ rugiliş'. Äjak völ jää liibäd mömäta?

377. Stolovijaha toiba tuşan lihäd. Polen tuşad solziba, $\frac{1}{6}$ castin pidiba longikş. Mitte cast' tuşad jää soldamata?

378. Yhtel stançijalpei toizele stançijalesei skonj pojezd mäni $1\frac{2}{3}$ casud, passazirskij pojezd mäni $\frac{15}{6}$ casud hat'kemba, mi skorij, a tovarnij pojezd mäneb $1\frac{7}{12}$ casud hat'kemba, mi passazirskij. Äjanik aigad mäni tovarnij pojezd?

$$379. \quad \frac{1}{3} + \frac{2}{3} \quad \frac{1}{6} + \frac{5}{6} \quad \frac{1}{12} + \frac{5}{12} \quad \frac{1}{12} + \frac{7}{12} \quad \frac{5}{12} + \frac{7}{12}$$

$$1 - \frac{2}{3} \quad 1 - \frac{5}{6} \quad 1 - \frac{5}{12} \quad 1 - \frac{7}{12} \quad 1 - \frac{11}{12}$$

$$380. \quad \frac{1}{3} + \frac{1}{6} \quad \frac{1}{3} + \frac{1}{12} \quad \frac{1}{6} + \frac{1}{12} \quad \frac{1}{3} + \frac{5}{12} \quad \frac{1}{6} + \frac{7}{12}$$

$$\frac{2}{3} - \frac{1}{6} \quad \frac{5}{6} - \frac{1}{3} \quad \frac{7}{12} - \frac{1}{3} \quad \frac{2}{3} - \frac{5}{12} \quad \frac{5}{6} - \frac{7}{12}$$

$$381. \quad \frac{2}{3} + \frac{5}{6} \quad \frac{2}{3} + \frac{7}{12} \quad \frac{5}{6} + \frac{5}{12} \quad \frac{11}{12} + \frac{1}{6} \quad \frac{7}{12} + \frac{5}{6}$$

$$1\frac{1}{3} - \frac{5}{6} \quad 1\frac{1}{12} - \frac{2}{3} \quad 1\frac{1}{12} - \frac{5}{6} \quad 1\frac{1}{6} - \frac{7}{12} \quad 1\frac{5}{6} - \frac{11}{12}$$

$$382. \quad 1\frac{5}{6} + \frac{1}{3} \quad 2\frac{5}{12} + \frac{2}{3} \quad 3\frac{7}{12} + \frac{5}{6} \quad 4\frac{5}{6} + \frac{11}{12}$$

$$2\frac{1}{6} - \frac{2}{3} \quad 3\frac{1}{3} - \frac{5}{6} \quad 5\frac{1}{6} - \frac{7}{12} \quad 6\frac{1}{12} - \frac{1}{3}$$

$$383. \quad 2\frac{1}{3} + 1\frac{5}{6} \quad 3\frac{1}{3} + 2\frac{11}{12} \quad 3\frac{5}{6} + 1\frac{7}{12} \quad 2\frac{11}{12} + 4\frac{5}{6}$$

$$3\frac{2}{3} - 1\frac{5}{6} \quad 4\frac{1}{3} - 1\frac{7}{12} \quad 5\frac{1}{6} - 2\frac{5}{12} \quad 7\frac{1}{12} - 2\frac{5}{6}$$

III.

384. Äjak videndest, kymnendest linneb kogonaizes jonoizes?

385. Äjak kymnendest linneb $\frac{1}{5}$?

$$\frac{2}{5} ? \quad \frac{3}{5} ? \quad \frac{4}{5} ?$$

386. Äjanik videndest voib tehta $\frac{2}{10}$? $\frac{4}{10}$? $\frac{6}{10}$? $\frac{8}{10}$?

1				
$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{5}$	$\frac{1}{5}$
$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$
$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$
$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{10}$

387. Kirjutada nene primerad. Panda propusattyd cislad.

$$\frac{1}{5} = \frac{2}{10} \quad \frac{2}{5} = \frac{4}{10} \quad \frac{3}{5} = \frac{6}{10} \quad \frac{4}{5} = \frac{8}{10} \quad \frac{5}{5} = \frac{10}{10}$$

$$\frac{8}{10} = \frac{4}{5} \quad \frac{6}{10} = \frac{3}{5} \quad \frac{4}{10} = \frac{2}{5} \quad \frac{2}{10} = \frac{1}{5} \quad \frac{10}{10} = \frac{5}{5}$$

388. Plankan piduz' om $10\frac{1}{2} sm$, a leveduz' $3\frac{1}{10} sm$. Äjadik plankan piduz' tobjemb hänen levedust?

389. Yhtes knigas maksoiba $1\frac{1}{5}$ rub., toizes $2\frac{3}{5}$ r., a kuuman-des $3\frac{1}{10}$ rub. vähemban, mi ez'mäiziş kahtes knigas yhtes. Äjanik maksoiba kuumandes knigas?

390. $7\frac{1}{10} m$ vatet om ombeltud kaks' kostymad. Yht'he kostymaha mäni $3\frac{2}{5} m$ vatet. Äjak vatet mäni toizhe kostymaha?

391. Kuumes knigas maksoiba $7\frac{1}{10}$ rub. Yks' knig stojib $2\frac{2}{5}$ rub., toine knig stojib $3\frac{4}{5}$ rub. Äjanik stojib kuumanz' knig?

$$392. \begin{array}{ccccc} \frac{1}{5} + \frac{3}{5} & \frac{4}{5} + \frac{1}{5} & \frac{1}{10} + \frac{3}{10} & \frac{3}{10} + \frac{7}{10} & \frac{1}{10} + \frac{9}{10} \\ \frac{4}{5} - \frac{1}{5} & 1 - \frac{4}{5} & \frac{7}{10} - \frac{3}{10} & 1 - \frac{7}{10} & 1 - \frac{9}{10} \end{array}$$

$$393. \begin{array}{ccccc} \frac{1}{5} + \frac{1}{10} & \frac{3}{5} + \frac{1}{10} & \frac{1}{5} + \frac{3}{10} & \frac{1}{5} + \frac{7}{10} & \frac{2}{5} + \frac{3}{10} \\ \frac{2}{5} - \frac{1}{10} & \frac{4}{5} - \frac{3}{10} & \frac{7}{10} - \frac{2}{5} & \frac{4}{5} - \frac{7}{10} & \frac{9}{10} - \frac{4}{5} \end{array}$$

$$394. \begin{array}{ccccc} \frac{3}{5} + \frac{7}{10} & \frac{4}{5} + \frac{9}{10} & 1\frac{2}{5} + \frac{3}{10} & 2\frac{3}{5} + \frac{7}{10} & \\ 1\frac{1}{10} - \frac{2}{5} & 1\frac{1}{5} - \frac{7}{10} & 3\frac{2}{5} - \frac{9}{10} & 4\frac{1}{5} - \frac{3}{10} & \end{array}$$

$$395. \begin{array}{ccccc} 2\frac{1}{5} + 3\frac{3}{10} & 1\frac{7}{10} + 2\frac{3}{5} & 2\frac{3}{10} + 3\frac{4}{5} & 3\frac{9}{10} + 2\frac{2}{5} & \\ 6\frac{1}{10} - 2\frac{1}{5} & 7\frac{1}{5} - 3\frac{7}{10} & 5\frac{3}{10} - 2\frac{4}{5} & 8\frac{2}{5} - 4\frac{9}{10} & \end{array}$$

IV.

396. Basketbol'nijan ploşsatkan pidüz' om $48 m$, leveduz' linneb $\frac{5}{8}$ pidut. Tediştada hänen ploşşad'?

397. Tarbiz semeta pyud $\frac{7}{8} ga$. 1-le ga mäneb $120 kg$ semnid. Äjak kg semnid dovediše neçen pyüdon semetes?

398. Käzil semetes 1-le ga semetas $150 kg$ rugişt'; rädovijal semend maşinal semetas $\frac{4}{5}$ nenid semnid. Äjak sement käjicese kaikutces gektaraspei semend maşinal semetes?

399. Sluzaşşij kuks polucaib 240 rub. Hän zaimha ez'mäi kirju-tihez $\frac{2}{3}$ iceze kun zarabotkad, a sid völ lizazi $\frac{1}{6}$ zarabotkad? Äjalek rubläle hän kirjutihez zaimale?

400. Kolhoznik myi bazaral liibäd 96 rubl'hä. $\frac{7}{12}$ nenid dengoid hän osti materijoid. Äjak dengoid hänel jai?

401. Italijas radopouk ez'mäi oli poletud $\frac{2}{5}$, sid völ polenziba $\frac{1}{10}$.

Mitte om pouk nygyde rabocijale, kudam polendushesei sali 60 rub. kuks?

402. Pol'sas 1932 v. oli 450 000 mest' radotomid. $\frac{4}{5}$ hiişpei ij polucaidud ni mittuşt' abud. Äjak rabocijad Pol'sas oli janu eländ sredstvoita?

403. Škol tegi ehtan MOPR jaceikan pol'zan täht i kerazi dengoid 180 rub. $\frac{1}{6}$ cast' nenid dengoid mäni ehtan roshodoihe, a lopud MOPR jaceikaha. Äjanik škol andoi dengoid jaceikaha?

404. Školas om 660 škol'nikad: $\frac{7}{12}$ hiişpei pionerad $1\frac{1}{6}$ komsomol'çad. Äjak om pioneroid i komsmol'çoid školas?

405. 1248-pei lyuta $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$ i $\frac{7}{8}$. 25 350-pei lyuta $\frac{3}{5}$ i $\frac{7}{10}$.

406. 14 880-pei lyuta $\frac{2}{3}$, $\frac{5}{6}$ i $\frac{11}{12}$. 35 750-pei lyuta $\frac{2}{5}$ i $\frac{9}{10}$.

NELLÄNZ' LUGO.

Kirjutamata äikerdand.

407. 3 kg muilad stoidäs 1 rub. 26 kop. Äjanik stoidäs 11 kg muilad?

408. Ostiba 8 rub. 40 kop. 11 tetratid i skladnijan viicen. Tetrat' stojib 55 kop. Äjanik stojib skladnj viicud?

409. Saduizen leveduz' om 11 m. Piduz' 12 m pidemb. Lyuta saduizen ploşsad'.

410.	14·11	25·11	33·11	37·11	73·11	99·11
	22·11	45·11	26·11	46·11	82·11	120·11
	21·11	34·11	44·11	55·11	91·11	220·11
	43·11	52·11	71·11	64·11	98·11	350·11

411. 5 litrad karasinad stoidäs 1 rub. 55 kop. Äjanik stoidäs 9 litrad?

412. 20 knigaizes maksoiba 17 rub. Ajanik stoidäs 19 knigaşt'?

413.	24·9	120·9	200·9	155·19	3000·19
	25·9	140·9	230·9	444·19	5000·19
	32·9	160·9	350·9	562·19	6000·19

414. 1 *č* torhes hiinäspei tegese 25 *kg* kuivad hiinäd. Äjak kuvad hiinäd tegese 99 *č* torhes hiinäspei?

415. 3 *ga* tegese 48 *č* kuivad hiinäd. Äjanik kuivad hiinäd kera tasoi 99 *ga*?

416.	19.99	44.99	200.99	320.99	3000.99
	23.99	55.99	300.99	510.99	5000.99
	32.99	66.99	400.99	720.99	6000.99

417. Jaslihe kaikutcel peiväl todas 30 litrad maidod. Äjanik litrad maidod todas 19 peiväs?

418. Škol'nijas kooperativas om 29 skladnijad vest' 85 kop. i 39 ruckad 12 kop. Äjanik stoidäs viiced i ruckad yhtes?

419. 2 *kg* lina semnespei lähteb 398 *g* void. Äjak lähteb void 3 *kg*?

420. Kolhozas om 199 kolhoznikad. Pälici vodes kolhoznikoid tegihe 2 kerdhha enamb, a völ pälici vodes kolhozaha mäni 250 mest'. Äjak kolhoznikad tegihez kolhozas?

421. Mašinal semetes 1 *ga-le* tarbiz 149 *kg* sement, kädel semetes tarbiz 199 *kg* sement. Äjak sement mäneb uhtij 5 *ga* kädel semetes?

422.	24.19	29.15	22.39	39.12	12.59	79.3
	25.19	19.24	24.39	49.21	16.59	89.5
	32.19	39.23	26.39	29.24	23.69	99.8

Äiznamcisloiden äikerdandan osobijad slucajad.

I.

423. Oigedsoumaizen pyudon piduz' om 706 *m*, leveduz' 354 *m*. Polen pyudod semetasoi rugihel, $\frac{1}{3}$ nizul, lopun castin ozral. Äjanik kvadratnijad metrad pyudod semetas ozral?

424. Oigedsoumaizen pyudon piduz' om 860 *m*, leveduz' 245 *m*. $\frac{1}{10}$ neçidä pyudod semetas pyuvhal, $\frac{1}{5}$ pyudod semetas ozral, lop pyud linneb semetud nizul. Mitte plossşad' linneb semetud nizul?

425.	207·125	406·638	620·364	750·364	408·375
	305·284	708·574	330·235	530·258	805·469
	509·511	604·178	250·367	820·326	520·852
426.	750·364	204·372	700·345	307·372	670·852
	540·267	309·263	800·456	506·298	507·736
	830·385	705·467	600·567	809·351	900·774

427. 1-le *ga* semendeldas kagrad 180 *kg*, a ozrad 140 *kg*. Äjak tarbiz zapasttä semnid, miše kagral semeta 218 *ga* i ozral 147 *ga*?

428. Sel'gitiba 265 t lomukast nizud i 194 t comad nizud. Kai-kutte tonn lomukast nizud andoi 905 kg puhtast sement, kaikutte tonn comad nizud andoi 23 kg enamban. Äjak tegihez puhtast sement kaikes nizuspei?

II.

429. 1931 v. yhtes kolhozas udarnik vodes tegi 280 radopeiväd, radopeiväs maksoiba 39 kop. 1932 v. parembad udarnikad tegiba 350 radopeivin, radopeiväs maksoiba 1 rub. 80 kop. Äjalek lizadui kolhoznikan voz' dohod?

430. Yhten kolhoznikan kanz vodes tegi 460 radopeiväd, toizen kanz tegi 70 radopeiväd enamban. Radopeiväs maksoiba 2 rub. 45 kop. Tediştada kudamengi kánzan dohcd.

431.	627·360	278·410	160·430	800·320	853·520
	328·250	367·240	370·540	600·560	696·310
	456·360	584·820	380·370	400·740	890·850

432.	430·270	560·240	300·380	600·200	906·560
	708·340	870·400	700·490	400·300	730·730
	840·450	980·520	200·580	700·500	600·830

433. Sovhozas om 720 lambast. Prostas lambhaspei keritas 800 g viillad vodeks, porodistijas lambhaspei keritas 1120 g. Kaikiş lambhişpei sovhoz kerici 633 kg 600 g villad. Äjak prostad i äjak porodistijad lambast oli sovhozas?

434. Maid tavarān fermal (MTF) lehm vodeks andab 1700 l maidod, hänespei $\frac{7}{10}$ tovarnijad. Jedinolicnikan lehm andab 1270 l, hänespei $\frac{1}{5}$ tovarnijad. Äjadik enamban tovarnijad maidod anttas. 340 lehmäid MTF, mi severz'zo lehmid jedinolicnikoil?

III.

435. Knigas om 108 straniçad, straniçal 2500 bukvad. Tuha bukvad kädel kerata stojib 1 rub. 20 kop., a keraduz maşinal stojib 70 kop. Äjadik kal'hemba stojoşkandeb neçen knigan keraduz kâzil, mi maşinal?

436. Knigas om 205 straniçad, kaikutcel straniçal 40 strockad, kaikutcel strockal om 50 bukvin. Keradai voib kerata 10 tuħad bukvad peiväs. Äjak radin peiväd dovediše rabocijale, miše kerata neçe knig?

437.	345·203	538·206	437·706	871·405	554·408
	356·307	647·403	532·604	894·709	876·506
	428·306	754·309	698·807	953·804	723·902

438.	123·206	502·304	530·209	800·402	657·509
	356·307	307·208	760·304	600·508	609·504
	588·406	405·407	820·506	700·607	950·705

439. Kirjutez bumagan tegend fabrikal rabocij tegeb peiväs 67 kg 600 g bumagad. Sorevnuides kaikutte rabocij tegeşkanz' 81 kg bumagad. Äjadik enamban tegeşkaťhe bumagad udarnijas çehas, kúdames om 205 rabocijad?

440. 1-es t koksad kromi puhtast hilt' om 58 kg tuhkad i 6 kg serad. Äjak puhtast kivi hilt' mäneb 308 t cugunan sulates, jesli yhteles tonnale cugunan sulates tarbiz yks' tonn koksad?

Äiznamcisloiden jagandan osobijad slucajad.

I.

441. 865 kanzad tegiba kolhozan. Kolhozahasei kaikutte kanz sai ymbri 220 t bläs voz' dohodad. Yhthine kolhozan dohod om $346\,000$ rub. Äjalek lizadui kaikutcen kanzan dohod?

442. Kolhozas udarnik tegi 320 radopeiväd . Neniš radopeivis hänele andoiba 896 kg liibäd. Äjanik polucib liibäd kaik udarnikan kanz, jesli lopud kanzas radjad tegiba 270 radopeiväd ?

443.	14 960:374	42 000:280	36 000:720	80 000:320
	27 360:456	43 200:360	40 800:240	72 800:560
	58 940:842	58 800:420	56 100:330	163 200:510
	60 750:675	97 200:540	73 800:410	295 200:720

444.	37 546:250	336 485:623	136 087:243	545 621:678
	89 297:372	529 983:791	239 773:379	651 638:749
	162 278:427	785 924:845	318 759:425	839 046:874
	236 092:562	858 041:964	434 285:517	907 486:926

445. Magazinaha toiba 215 havadod jouhad i 120 havadod kartohkoid. Yhtes jouh i kartohkad vedetas 22 t 500 kg . Havad kartohkoid om 20 kg jugedemb jouh havadod. Äjanik vedetas jouh i kartohkad?

446. Yks' grusšik kandiši 220 yhten jugettust' tykad, toine kandiši 200 tykad . Kaik nene tykad yhtes vediba 32 t 600 kg . Toizen grusšikan kaikutte tyk oli 5 kg kebjemb, mi ez'mäisen grusšikan tyk. Lyuta kaikutcen grusšikan tykoiden ves.

II.

447. Sovhozas pyudoiden udobräindha mäni 6032 t heret i 22 t 880 kg himiceskijoid udobrenijoid. 1-le *ga* paniba 110 kg himiceskijoid udobrenijoid. Äjanik pániba 1-le *ga* heret?

448. Sovhozas rädovijal semend maşinal semenziba $20 t$ $413 kg$ semnid, $149 kg$ 1-le *ga*. Kädel semetes 1-le *ga* tarbız $199 kg$ semnid. Äjanik semnid kajici rädovij semend maşin?

449.	$70\ 380:345$	$73\ 851:717$	$102\ 010:505$	$273\ 609:301$
	$76\ 750:250$	$69\ 195:659$	$151\ 102:301$	$203\ 412:506$
	$36\ 900:180$	$21\ 115:205$	$141\ 303:703$	$156\ 672:512$
	$67\ 312:112$	$61\ 712:304$	$164\ 024:808$	$207\ 834:517$

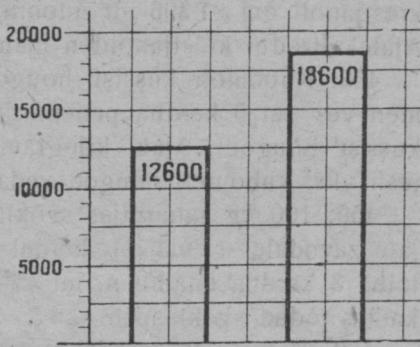
450.	$132\ 066:638$	$489\ 636:609$	$733\ 647:183$	$208\ 656:207$
	$240\ 645:789$	$640\ 342:706$	$729\ 744:276$	$436\ 981:109$
	$335\ 762:827$	$568\ 935:807$	$380\ 268:378$	$616\ 435:205$
	$460\ 748:916$	$548\ 432:908$	$917\ 656:457$	$619\ 854:309$

451. Vodes zavod roshöduib $42\ 920$ kubometrad hougod i $28\ 500 t$ kivi hilt'. Yks' tonn kivi hilt' zamenib 5 kubometrad hougod. Äjaksık peiväks fatib zavodale lämbitez materjalad, jesli hänel om vaiše $54\ 864$ kubometrad hougod? (Vodes 365 peiväd).

Diagrammoiden jonoştuz i lugend.

452. Diagrammal om ozutet: miverz' SSSR-as 1932 v. tarbız oli päsita vagonoid planadme i mivedan pästiba. Jonoştesel pačhaine korktudel $1 sm$ ozutab 5000 vagonad. Äjanik vagonad ozutab pačhaine korktudel $2 mm$? Udes kaçta comaştı, omik hyvin tehtud diagrammale pačhaiziden korktuz'. Sa-nuda min ozutab diagramm. Äjalek om päliştet plan?

453. Lugeda neçe tablıç. Jonoştada diagramm, otta 100 paravozan sijas $1 sm$.

Paravozoiden pästand SSSR-as

Voded	Äjak paravozoid
1919	72
1928	548
1932	844

tarbız lizata pačhaizen korktuz' $\frac{1}{2} mm$.

Äjanik paravozad ozutaşkandeb jonoştesel $1 mm$? Äjak millimetrad duuzon olda kaikutces pačhaines? Pačhaiziden korkusen tedištades 2 paravozad ni kut ij lugeda, 8 paravozad lugeda 10 sijas; miše ozutada 4 paravozad,

Voded	Roud dorogoiden piduz' km
1913	58 500
1928	76 900
1932	86 200

454. Tablıçan turval jonoştada diagramm: „Roud dorogoiden kazv SSSR-as“.

Jonoştesel 1 sm duuzon ozutada 10'000 km ted. Miše jonoştada diagramm, ez'mäi tarbiz tediştada kaikutcen pačhaizen korktuz' millimetroiš.

Zadacud i primerad kaikile deistvijoile.

455. Jyvä sovhoz „Gigant“ sygyzel 1932 v. semenzi 32 325 ga, a kevädel 1933 v. semenzi 44 100 ga. Jyvil senetud 38 000 ga, ištutez semnil 6100 ga. Lop cast' pašind mad oli zaimdyd podsolnuhal. Äjak gektarad oli semetud podsolnuhal?

456. Gor'kovskij avtomobilnij zavod iceze koophozaspei oti 3725 t kartohkoid da kapustad. Kapustad 1525 t enamban, mi kartohkoid, lopuid ovoşsoid 663 t vähemban, mi kartohkoid. Äjanik kaiked ovoşsoid oti zavod?

457. Yhtes SSSR-an raionas om 112 384 ga mad. Revolyçijahasei pomeşşikoiden all oli 34 600 ga, pagastoil da manastiril 1345 ga, gosudarstval 42 948 ga. Lop ma oli krestjanoil. Nygyde neçen raionan krestjanoil om 91 396 ga udobnijad mad i 4129 ga ij udobnijad mad. Äjalek lizadui krestjanoiden man pidon ploşşad' jäl'ghe revolyçijad?

458. Kubometr kuşşışt' hougod poltandaspei andab hilen, kudamen ves om 5 kerdha penemb hougon vesad. Poltiba 9 kubometrad kuşşışt' hougod. Äjak kilogrammad hilt' linneb neçid hougospei, jesli yks' kubometr hougod vedab 450 kg?

459. 100 kg saharnijas svöklaspei tegese 7 kg saharad. Saharnijale zavodale ez'mäizel kerdal toiba 450 f svöklad, toizel kerdal toiba 3 kerdha enamban, mi ez'mäizel kerdal. Äjak saharad tegese kaikes todud svöklaspei?

460. Rabocij revolyçijahasei vodes tegi 980 rubl'hä radow. Nygyde rabocij tegeb 3 kerdha enamban radow. Revolyçijahasei çehas radoi 65 mest', a nygyde 2 kerdha enamb. Äjalek rubläle lizadui vodes çehan rad?

461. 1931 v. zavod pästi 375 tokarnijad stankad, 1932 v. $\frac{1}{3}$ enamban. Äjanik tokarnijad stankad pästi zavod 1932 v.?

462. Kolhozas keraziba 11 280 f jyvid, 12 f kaikutces gektaraspei. Toizel vodel semend ploşşad' kolhozas oli levinu $\frac{1}{4}$. Äjak gektarad paşnäd oli kolhozas toizel vodel?

463. Vojennijal karablii om 12 surt puškad. Ningoman puškan snaräd vedab 1000 kg. Poroh, kudam tarbiz ambtes, vedab $\frac{2}{5}$ snaräda jugut. Kaikutces puškaspei 5 kerdoin ambuiba. Äjanik pidiba porohad?

464. 1923 v. miiden man susednijois maiš oli 32 vojennijad zavodad i nenil zavodoil radoi 28 300 rabocijad. 1931 v. zavodoid oli jo 124 i kaikutcel zavodal radoi ymbri 946 mehes rabocijoid. Äjak rabocijoid lizadui vojennijoil zavodoil neniš maiš?

465. Yhtes sovhozan sadus kaikutcele sadale pule tuli jablonid 46 pud vähemb, mi toizid plodovijoid puid. Nygydezo kaikutcele sadale pule tulleb 67 jablonid. Äjak jablonid lizadui 10 000 plodovijale pule?

466. Minskaspel Vladivostokhasei om 9760 km. Meridianan piduz' om 40 000 km. Mi i miverdad om pidemb: SSSR-an piduz' peilaskmaspei peinuuzzmaha, vai ekvatoraspei matk polysahasei?

467. Ekvatoran piduz' om 40 000 km. Mitces aigas voiz proittä neçen matkan jougai, jesli peiväs proittä 25 km i 5 peiväd kus lebaitas?

468. Ekvatoran piduz' om 40 000 km. Äjasik peiväs neçen matkan voib leta aeroplanal, jesli hän kaikutces casus lendäskandeb 160 km i 10 casud paneb siizundoihe?

469. Uzbekistanas, yhtes kolhozas oli 750 ga hlopkon all. 1931 v. kaikes neçid ploşşadişpei keraziba 10 500 f hlopkad. 1932 v. planadme tarbiz oli kerata 12 000 f. Plan oli 1500 çentnerale päliştet Äjalek lizadui yhtes gektaraspei hlopkon urozainost' 1932 v., mi 1931 v.?

470. RSFSR-s 1931 v. oli 798 MTS i hil oli 26 334 traktorad. Lopuis sojuznijois respublikoiş oli 430 MTS i hilazoi oli 20 210 traktorad. Kus i äjadık enamb traktoroid tuli doläha kaikutcele MTS-le: RSFSR-s vai sojuznijois respublikoiş?

471. Konz kolhoz organizuihe, oli 16 kanzad. Vodes kolhoz poluci 3040 rub. dohodad. Toizel vodel kolhozas oli 108 kanzad. Voden radopeividme maksoiba 66 096 rub. Äjalek lizadui kaikutcen kanzan voz' dohod?

472. Vorovskijan nimt' krasnoarmeiskijas kommunas oli 638 mest'. Ythhine kommunaroiden voz' zarabotk oli 765 600 rub, radopeiväs maksoiba 3 rub. Äjanik radopeiväd tegi kaikutte kommunar?

473. 1929 vodespei 1932 vodhesei ASS-ş rozorihe 108 000 torgovijad predprijatijad; 1930 v.—4 000 enamb, mi 1929 v.; i 1931 v.—2 000 enamb, mi 1930 v.—1932 v.—4 000 enamb, mi 1931 v. Äjak predprijatijad ASS-ş souptelihe kudamelgi vodel?

474. Kaikiş tobjemb italjanskijan' rabocijan-metalliststan radopouk om 45 rub. kuks. $\frac{1}{6}$ častin radopoukad jattas säkijohe maksoihe. Kilogramm liibäd Italijas stojib 25 kop. Äjak dengoid jab kanzale, kudam om 3 mehespei, toizihe roshodoihe, kromi liibäd, jesli lugeda, miše yhteles mehele tarbiz peiväks 400 g liibäd?

475. 1-s ga oteltas 9 ç rugišt'. 1-s ç rugišt' tegese 75 kg jouhod. Tehta zadac, kudames oldaiz anttud man ucastkan ploşšad', 1-s gektaraspei rugihen urozai i kuverz' jouhod linneb 1-s çentneraspei rugišt'. Lyuta zadacule kyzund i rešaida händast.

476. Fz'mäizen pätilletkan ez'mäizes agjas 68 domnad sulaziba 8364 t cugunad sutkoikş. Pätilletkan lopol 102 domnad peiväs sulaziba 17340 t cugunad. Lyuta zadacule kyzund i rešaida händast.

$$\begin{array}{ll} 477. \quad 35 \cdot 6 - 19 \cdot 8 + 168 : 6 & (237 + 456) + (460 - 260) : 10 \\ 456 : 6 + 94 \cdot 5 - 29 \cdot 4 & (349 + 497) - (24 \cdot 25) : 8 \\ 92 \cdot 8 - 77 \cdot 9 + 324 : 6 & (1000 - 208) : 8 + (34 \cdot 12) : 3 \\ 315 : 5 + 39 - 460 : 5 & (748 + 237) - (95 \cdot 9) : 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 478. \quad 2327 \cdot 6 + 6517 : 49 - 9579 & 805 434 : 906 + 406 \cdot 907 - 280 573 \\ 8523 : 9 + 5348 \cdot 6 - 15 994 & (10 000 - 8492) \cdot (276 318 : 903) \\ 1634 \cdot 87 + 427 \cdot 609 - 2836 & (90 302 - 47 598) - (500 315 : 235) \\ 25 875 : 575 + 239 552 : 394 & 8014 - (132 \cdot 54) + (44 892 : 36) \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} 479. \quad 690 + x = 2136 & 3247 - x = 2059 \\ 4258 + x = 6035 & 7028 - x = 4976 \\ x + 7628 = 9010 & x - 6837 = 9485 \\ x + 9364 = 14021 & x - 9084 = 27096 \\ x + 8257 = 23100 & x - 15729 = 9673 \end{array}$$

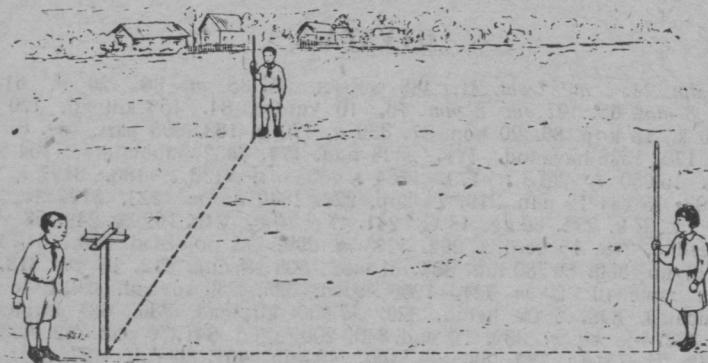
Märicused.

480. Basketbol'nijal ploşšatkal om oigedsoumnikan form. Hänен piduz' 33 m 6 dm, leveduz' 10 m. Jonoštada hänен plan, otta 4 metran sijas 1 sm. Äjanik metrad planal ozutuškandeb kaikutte millimetrit?

Kezand	Rugiz	Kagr	Vika	Kapmohkad
			Klever	Ozr

481. Jonoštessel 1 sm ozutab 20 m. Lyuta kezandon, rugihen, kagran, kleveran, vikan, ozran i kartohkoiden aluizen ploşšad'.

482. Ogorodan aluizen ploşşad' om 8000 *kv. m*, pol' neçidä ploşşadid om zaimdyd kapustan räduil, $\frac{1}{4}$ markovkoiden räduil, a lopuil räduil kazvab svökl. Äjak kvadratnijad metrad mad om svöklan all.

483. Oigedsoumaizen ma ucastkan piduz' om 540 *m*, leveduz' 320 *m*. $\frac{4}{5}$ neçidä ucastkad om paşnän all. Valita udobnijemb masstab i jonoştada neçen ucastkan plan. Lyuta ploşşad', kudam om paşnän all.

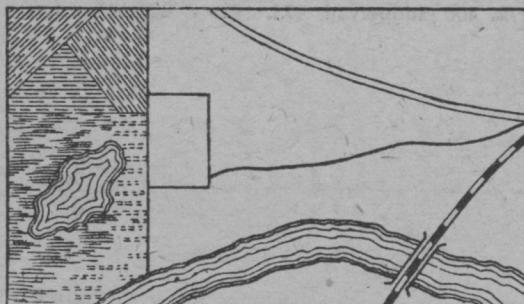
484. Ekkeran, vehoinden i ruletkan libo märitaban noran turval tehta avoljäizel sijal kvadrat, kudamen pol' oliz 30 *m*.

485. Avoljäizele sijale tehta oigedsoumnik, kudamen piduz' oliz 25 *m*, leveduz' 15 *m*.

486. Tehta oigedsoumnik, kudamen piduz' oliz 28 *m*, leveduz' 12 *m*.

487. Märita mal 1 *kv. m*, 1 *a*.

488. Planale 100 metran sijas om ottud 1 *sm*. Masshaban turval lyuta ploşşad', kudamel oma linma i kodi. Tediştada kodışpei syüdhasei i roud tehesesi matkan piduz'.

OTVETAD.

23. 4 dm. 24. 1 m 5? sm. 34. 486 sitbäst. 35. 85 m. 36. 120 m. 61. 3 kg. 64. 97 sm 8 mm. 65. 127 sm 5 mm. 76. 10 kerdha. 84. 159 knigad, 120 knigad. 85. 1 r. 10 k. 15 kop. 86. 20 kop. 87. 330 g. 170 g. 163. 605 part. 169. 65 520 kubometrad. 170. 1328 havadod. 171. 2328 pud. 174. 8832 rabocijoid, 1104 sluzaşşijiod. 175. 16 050 t. 2675 t. 179. 1784 t. 3568 t. 7136 t. 180. 3197 t. 6394 t. 9591 t. 193. 15 cas 12 min. 219. 24 kop. 221. 1840 kv. m. 223. 5796 kv. m. 231. 2 r. 75 k. 1 r. 27 k. 232. 80 kg; 48 kg. 241. 47 ç 84 kg. 243. 102 kg. 248. 58 vagonad. 277. 10 kerdha. 278. 15 kerdha. 292. 3225 m. 299. 275 pojezzad. 300. 16 074 kv. m. 305. 637 328 rub. 306. 50 750 rub. 307. 51 mez'. 308. 46 min. 312. 15 km. 313. 30 km. 322. 1 mm zamenäib 20 m. 324. 1200 kv. m. 325. 230 sovkad. 326. 10-le kv. dm. 327. 24 supalad. 328. 2000 listud. 329. 17 850 kirpiçad. 330. 684 kirpiçad. 331. 9 loundad. 332. 4-le kv. m. 339. 12 pud. 340. 200 reged. 341. 70 pud. 342. 6480 kubometrad. 343. 21 875 kg. 399. 200 rub. 400. 40 rub. 401. 30 rub. 427. 59 t 820 kg. 428. 419 t 857 kg. 433. 510 prostad lambast. 434. 318 240 l. 435. 135 rub. 436. 41 pei. 440. 288 t. 288 kg. 441. 180 rub. 442. 1652 kg. 444. Castnij 150, janduz 46; castnij 240, janduz 17 i m. t. 445. 9 t 600 kg; 12 t 900 kg. 446. 17 t 600 kg; 15 t 447. 29 t. 448. 6 t 850 kg. 451. 108 peiväd. 456. 4162 t 459. 12 t 600 kg. 460. 318 500 rub. 461. 500 stankad. 462. 1175 ga. 463. 24 t. 464. 119 276 rabocijad. 465. 4000 jablonid. 466. Keskust ekvatoraspei polysahasei tobjemb 240 km. 467. 5 v. 4 kud. 468. 260 cas. 469. 4 ç. 470. Sojuznijojs respublikojs 14 traktorale enamb. 471. 422 rub. 472. 400 radopeiväd. 473. 1929 v. 22 000 predprijatijad. 474. 28 r. 50 k.

SYDÄIOLEND.

Ez'mäine lugo.

	str.
lizaduz i polenduz kirjutamata 1000-sei	3
Kirjutez lizaduz i polenduz 1000 sei	4
Äikerdand i jagand yks'znamcislae 1000-sei	—
Oigedsoumnik i kvadrat	5
Oigedsoumaiziden figuroiden jonoštuz masštabadme	6
Äikerdand i jagand 1000-sei 10-le i kruglijoile kymenikoile	7
Äikerdand i jagand 1000-sei kaks'znamcislae	—
Jagand 1000-sei kol'mznamcislae	9
Zadacud kaikile deistvijoile 1000-sei	—
Numeračij 1 000 000-sei	10
Äiznamcisloiden lizaduz	13
Äiznamcisloiden polenduz	14

Toine lugo.

Kirjutamata äikerdand i jagand	16
Äiznamcisloiden äikerdand i jagand yks'znamcislae	17
Äiznamcisloiden äikerdand i jagand 10-le i kruglijoile kymenikoile	19
Äiznamcisloiden äikerdand kaks'znamcislae	20
Kvadratnijad märad	22
Äiznamcisljan jagand kaks'znamcislae	23
Aig lugon tedištuz	26

Kuumanz' lugo.

Kirjutamata äikerdand i jagand	28
Äiznamcisloiden äikerdand i jagand 100-le i kruglijoile sadoile	—
Äiznamcisloiden äikerdand i jagand kol'mznamcislae	30
Plan i plossad'	32
Obiknovennnijad drobid	34

Nellänz' lugo.

Kirjutamata äikerdand	39
Äiznamcisloiden äikerdandan osobijad slucajad	40
Äiznamcisloiden jagandan osobijad slucajad	42
Diagrammoiden jonoštuz i lugend	43
Zadacud i primerad kaikile deistvijoile	44
Märicused	46

Цена 25 коп., переплет 15 коп.

Ответственный редактор: Ф. А. Андреев.

Технический редактор: А. И. Тосс.

Корректор: Г. Н. Слывин.

Книга сдана в набор 29/III—1937 г. Подписана к печати 19/V—1937 г.

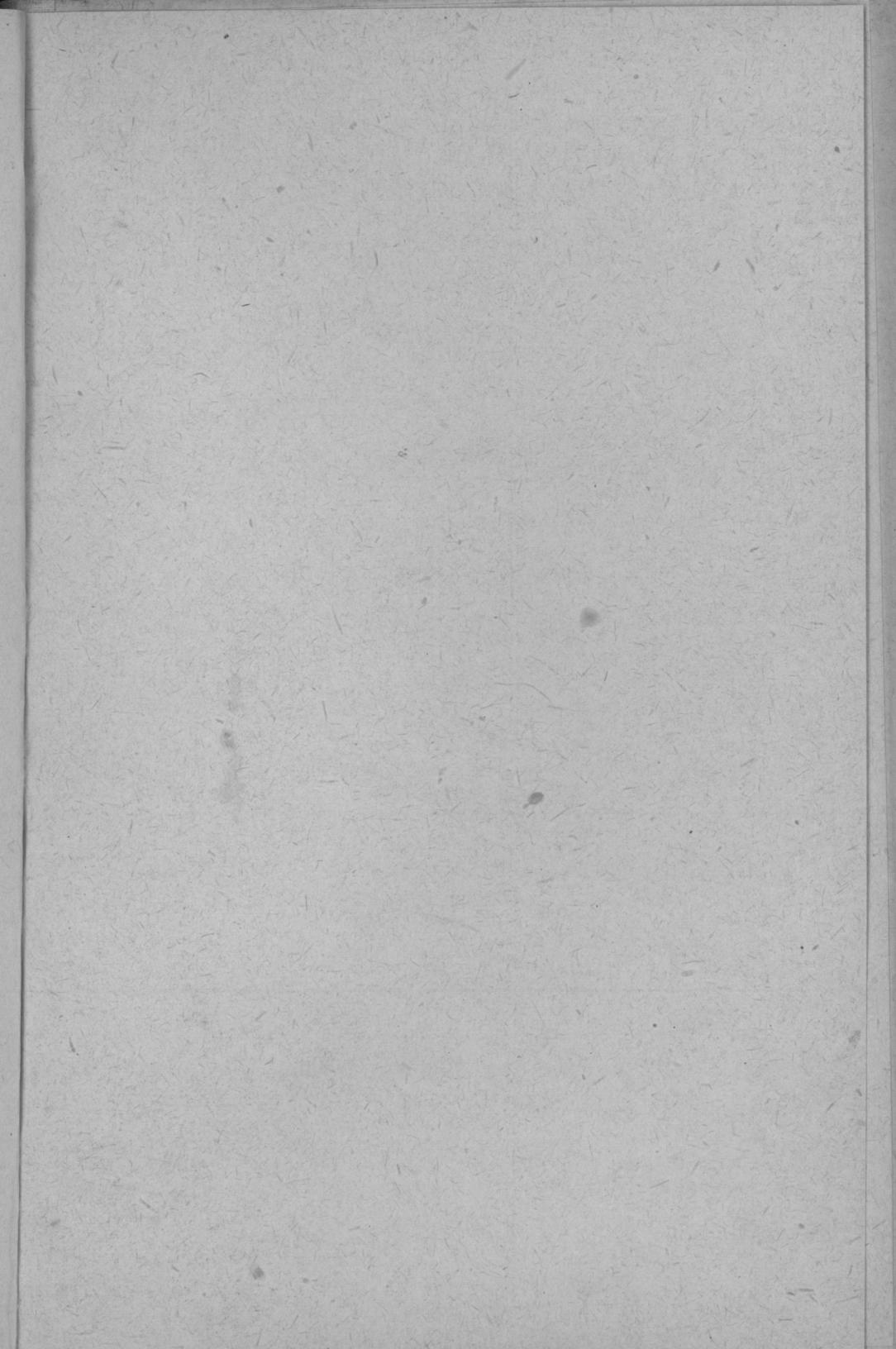
Формат бумаги 62×94 см. Тираж 700 экз.

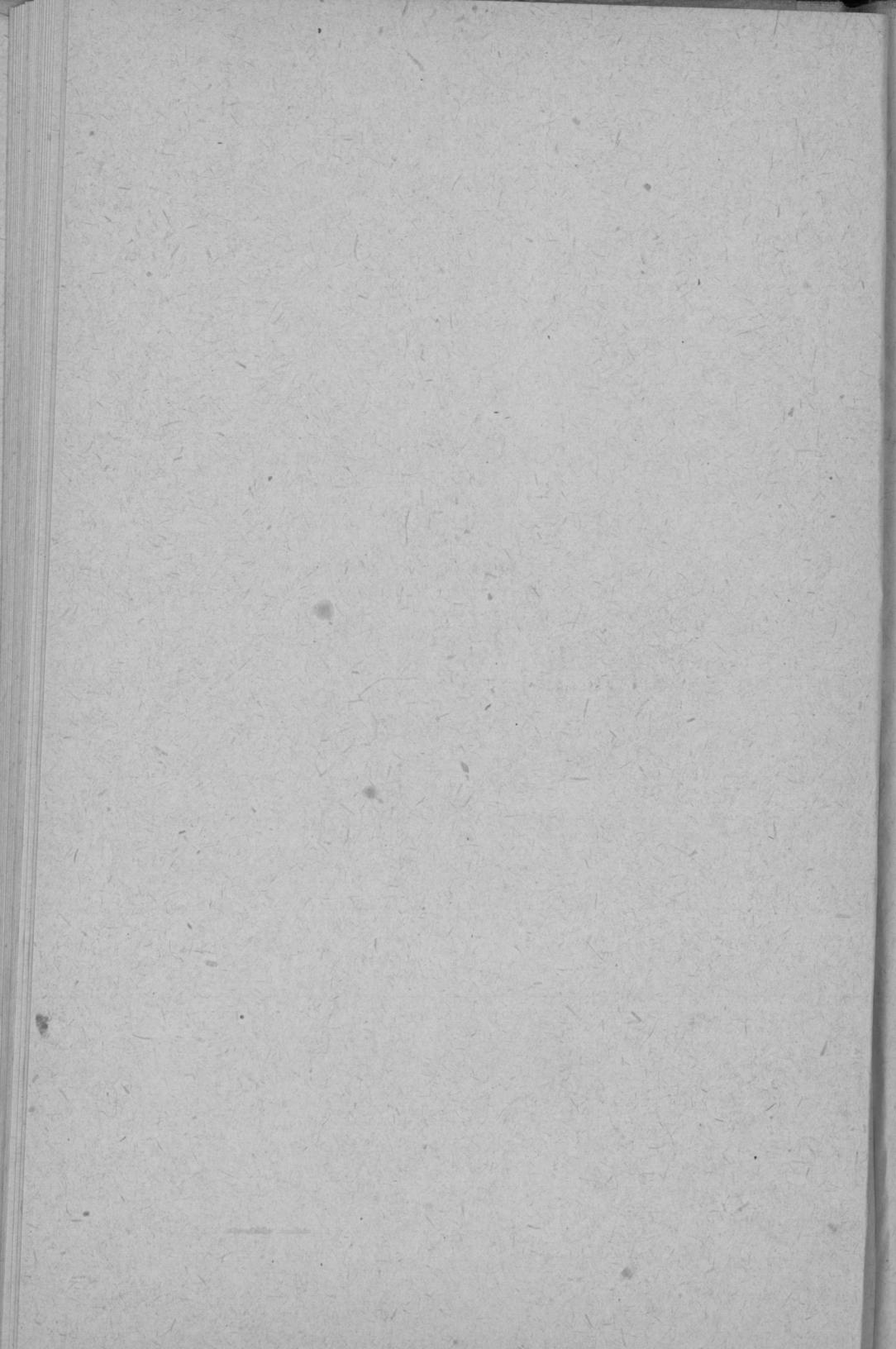
Печ. листов 3¹/₂. Уч.-авт. листов 3,11. Бум. листов 1⁵/₉ (87,391 знаков в 1 бум. листе).

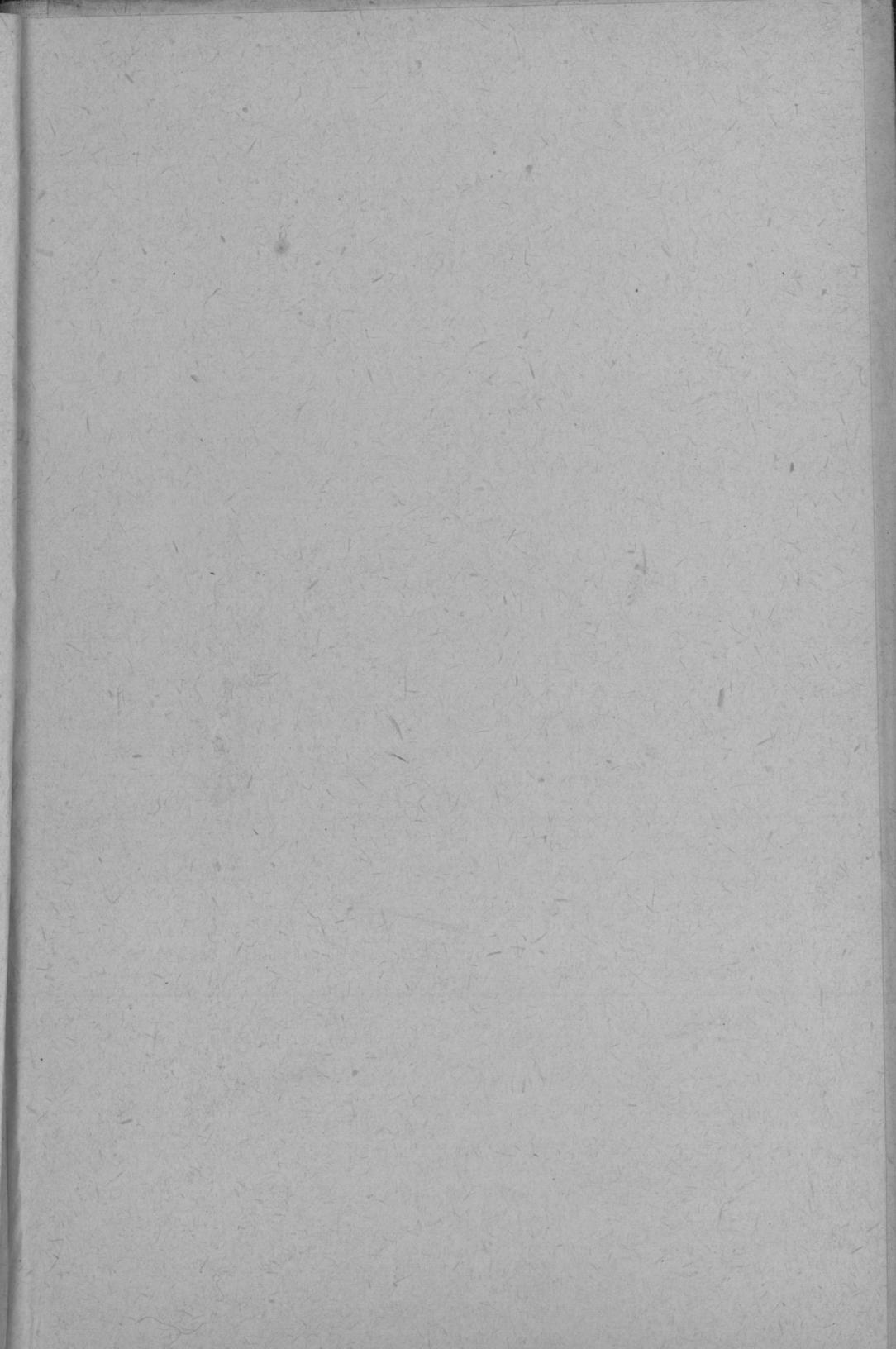
У-13. Учпедгиз № 8569 Заказ № 777. Леноблгорлит № 2711.

Типография „Коминтерн“. Ленинград, Красная ул. 1937 г.

Акт № 25
Владн. Л.

Н Вепск
3-12.

Цена 40 коп.

0002823

Н. С. ПОПОВА
СБОРНИК
АРИФМЕТИЧЕСКИХ ЗАДАЧ
и УПРАЖНЕНИЙ
для ТРЕТЬЕГО КЛАССА
НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ
ЧАСТЬ ПЕРВАЯ
на вепском языке
перевод М. Г. ЛОГИНОВА
